

Handläggare
Björn Dahlberg
Telefon: 08-508 06 125

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2025 för Bromma stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget samt tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden anmäler om omslutningsförändringar om 320,7 mnkr
3. Nämnden beslutar att fastställa resultatenheter enligt bilaga 1
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för medborgarbudget (drift), bilaga 3a
5. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,5 mnkr för ekmiljöer och ängar i Johannelund (drift), bilaga 3a
6. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för florainventering av ängs- och betesmarker i Bromma (drift), bilaga 3a
7. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för naturvårdande insatser på Ålstensängen (drift), bilaga 3a
8. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för naturvårdande insatser vid Blå porten i Traneberg (drift), bilaga 3a
9. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för belysningsåtgärder vid utegymmet Gustavslundsvägen, Alviks strand (investering), bilaga 3b
10. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för tillägg till ny bryggkonstruktion i Lillsjön med anpassning av risvasar (investering), bilaga 3b

Bromma stadsdelsnämnd

Köpsvängen 24

08-508 06 125
08-508 060 00
bromma@stockholm.se

start.stockholm

11. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för etableringsskötsel av planterade ekar i Bromma (investering), bilaga 3b
12. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för åtgärder för ökad biologisk mångfald efter rasering av kraftledning och borttagning av fundament (investering), bilaga 3b
13. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för renovering av östra solbryggan vid Kyrksjön (investering), bilaga 3b
14. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för naturstigar för barn och familjer (investering), bilaga 3b
15. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för entréer till Judarnskogens och Kyrksjölötens naturreservat (investering), bilaga 3b
16. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för upprustning av gångbryggan och strandpromenaden i Johannesfred (investering), bilaga 3b
17. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,3 mnkr för åtgärder mot kanadagäss på EU-bad (investering), bilaga 3b
18. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för ny livräddningsutrustning samt uppgradering av befintlig (investering), bilaga 3b
19. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för ny brygga i Lillsjön (investering), bilaga 3b
20. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,7 mnkr för nyplantering av träd (investering), bilaga 3b
21. Nämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Verksamhetsplan och budget för 2025 för Bromma stadsdelsnämnd har utformats med utgångspunkt i de mål, riktlinjer, uppdrag och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige fastställer i stadens budget för 2025. I verksamhetsplanen specificeras hur nämnden ska arbeta för att uppfylla kommunfullmäktiges mål utifrån lokala prioriteringar och utvecklingsområden.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av förvaltningsledningen i samråd med chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning.

Innehållsförteckning

Inledning	6
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	29
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	34
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	38
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	45
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	49
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	58

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	65
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	69
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	73
Redovisning av ekonomi.....	78
Nämndens ekonomiska förutsättningar	78
Investeringar	84
Resultatenheter	84
Budgetjusteringar.....	85
Omslutningsförändringar	86
Systematiskt kvalitetsarbete.....	88

Bilagor

Bilaga 1 - Blankettset SDN06

Bilaga 2 - Plan för upphandling 2025-2027

Bilaga 3a - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - drift

Bilaga 3b - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - investeringar

Bilaga 4 - System för intern kontroll 2025

Bilaga 5 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 6 - Lägesbild Bromma stadsdelsförvaltning

Bilaga 7a - Kompetensförsörjningsplan 2025 till 2027

Bilaga 7b - Kompetensförsörjningsaktiviteter för 2025

Bilaga 8 - Förvaltningspriser 2025

Bilaga 9 - Lokal miljö- och klimathandlingsplan

Inledning

Verksamhetsplanen för Bromma stadsdelsnämnd anger inriktningen för nämndens verksamhet under 2025. Verksamhetsplanen bygger på kommunfullmäktiges budget för 2025 och kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnden och råd

Stadsdelsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnden. Bromma stadsdelsnämnd leds av ordförande (S) och 1:e vice ordförande (M) samt 2:e vice ordförande (V). Stadsdelsnämnden fattar beslut om mål och inriktning för de verksamhetsområden som kommunfullmäktige delegerat till nämnden.

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshinderfrågor är knutna till stadsdelsnämnden. Pensionärsrådet sammanträder i anslutning till nämndens sammanträden och rådet för funktionshinderfrågor sammanträder sex gånger per år.

Stadsdelsförvaltningens ansvar och uppdrag

Inom förvaltningens organisation har stadsdelsdirektören det övergripande ansvaret för all verksamhet. Stadsdelsdirektören svarar inför nämnden och leder och styr förvaltningsledningens arbete och samverkan med fackliga organisationer.

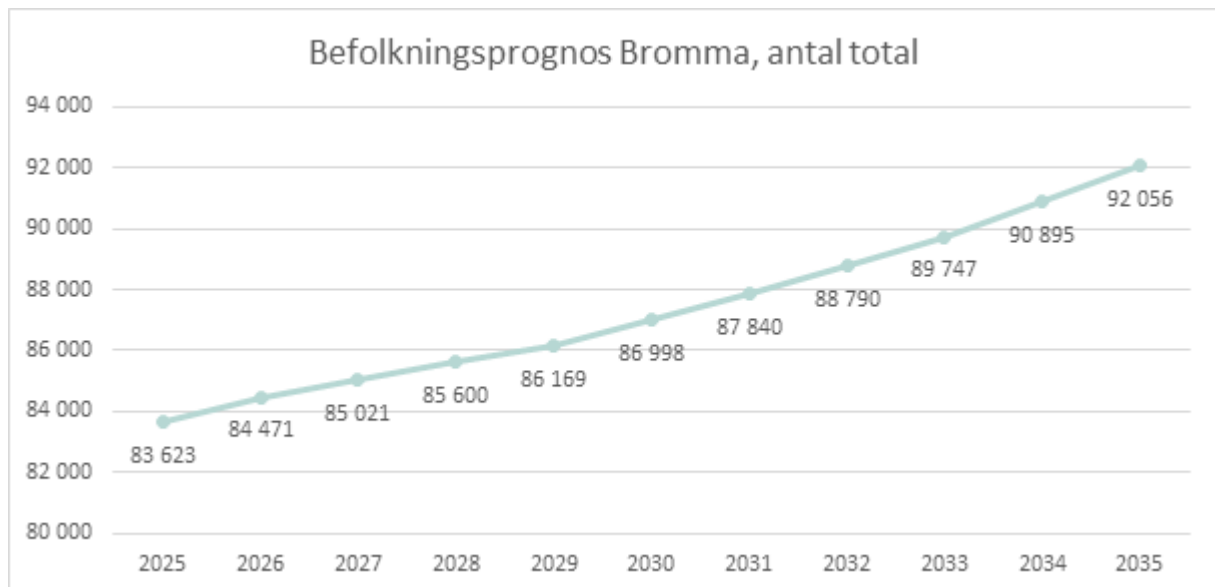
Bromma stadsdelsnämnd ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknadsåtgärder. Stadsdelsnämnden ansvarar också för lokalt klimat- och miljöarbete, stadsmiljöfrågor, skötsel och investeringar i parker och naturområden, viss tillsynsverksamhet samt konsumentvägledning.

Förvaltningens organisation

Brommas stadsdelsområde och befolkning

Brommas stadsdelsområde omfattar 24 stadsdelar. Befolkningsprognosen visar att drygt 83 600 personer kommer att bo i Bromma i slutet av 2025. Befolkningen väntas öka med cirka 8 500 invånare fram till och med år 2035.

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Driftbudgeten för Brommas stadsdelsnämnd är 1 942,8 mnkr. Investeringsbudgeten är 21,5 mnkr. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att utifrån givna budgetramar uppnå högsta möjliga kvalitet i verksamheten.

Utgångspunkterna vid planering av verksamhet och budget är att

- följa gällande lagstiftning
- erbjuda verksamheter av hög kvalitet inom givna budgetramar
- arbeta för att uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål
- administrativa processer stödjer och underlättar för kärnverksamheterna samt bidrar till en effektiv styrning och ett effektivt resursutnyttjande

Nämndens planerade verksamhet 2025

Nedan redovisas kortfattat stadsdelsnämndens prioriterade satsningar under året. Utvecklade beskrivningar finns under respektive verksamhetsområdesmål.

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

Förvaltningen ska arbeta systematiskt med planering, uppföljning och analys av både verksamhet och ekonomi. Genom löpande ekonomiska uppföljningar uppmärksammas avvikelser. Vid avvikelser vidtas åtgärder för att given budget ska hållas.

Förvaltningens verksamheter ska öka sin samverkan både inom förvaltningen och med andra förvaltningar i syfte att utveckla verksamheten, hitta effektiviseringar och kvalitetsvinster.

Välfärdsbrottslighet ska motverkas genom att upphandlad verksamhet ska följas upp för att säkerställa avtalad leverans.

För ökad rådighet, ökad kvalitet och social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet ska nämnden under året genomföra förberedelser i syfte att övergå till parkdrift i egen regi.

Förvaltningen ska öppna ett storkök inom förskolan i egen regi som ett led i att uppnå målet för andel ekologiska livsmedel och för att öka andelen närodlade livsmedel. Genom att frångå upphandlad catering kan förskolorna erbjudas måltider med betydligt högre andel ekologiska råvaror.

Förvaltningen ska utreda möjligheten att övergå till lokalvård/städ i egen regi

Förvaltningen ska inventera behov och säkra rätt beslutsunderlag för att optimera användningen av förvaltningens lokaler. Nyinvesteringar i lokaler ska undvikas. Vid behov av nya lokaler ska förvaltningen primärt hyra lokal i fastighet som staden äger.

Medarbetarna i Bromma är den viktigaste resursen för att kunna leverera verksamhet av hög kvalitet. För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Antalet timavlönade ska minska genom fler heltidstjänster och olika typer av resursteam. Förvaltningen har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid.

Levande och hållbar stadsdel

Förvaltningens verksamheter ska fortsatt bidra till att staden är ledande i genomförandet av de globala målen i Agenda 2030. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas, vilket ökar möjligheterna att nå de mål som särskilt berör nämndens verksamheter.

Förvaltningens verksamheter ska vara energi- och resurseffektiva med en låg klimatpåverkan. Arbetet utgår ifrån målen i Stockholms stads nya miljöprogram 2030, kommande klimathandlingsplan 2030, samt övriga handlingsplaner kopplade till programmet. Kommunikationen med brommaborna ska öka inom miljöområdet genom att till exempel nyttja evenemanget Sommar i Bromma som kommunikationsarena samt i foldern Bromma i korthet.

Verksamheterna arbetar med att förebygga avfall genom att minska engångsprodukter, utfasning av plast samt ökad återanvändning och återvinning. Växtmaterial från röjningar används för biokolproduktion och vid upprustning av utemiljöer återanvänds materialet i så hög utsträckning som möjligt. Stocket ska användas för inköp och försäljning av begagnade möbler och inventarier.

Förvaltningen ska vidareutveckla och stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdets parker, naturområden och naturreservat utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald. Förstärkning av kärnområden och livsmiljöer för prioriterade arter genomförs för att säkerställa att spridningsfunktionerna i lokala spridningssamband fungerar. För att gynna fågellivet och den biologiska mångfalden prioriteras bärbuskar och fruktträd i allmänna parker. Betande djur ska ta hand om fler gröna ytor. Förvaltningen ska fortsätta arbetet med brukarskötselavtal där samarbete sker med Brommabor, bostadsrättsföreningar och

koloniföreningar om specifika ytor.

Under året ska förvaltningen samverka med stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen kring inrättandet av ett nytt naturreservat vid Ålstensskogen/Storskogen samt inrättandet av två nya biotopskyddsområden; ett vid Olovslundsdammen och ett längs strandlinjen i södra Nockebyhov.

En trygg och säker stad som håller samman

Arbetet för att barn och unga ska ges en bra uppväxt fortsätter, i vilket det ingår att stärka barns rättigheter. Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefullt och uppleva sitt eget och allas lika värde. Inom förskolans verksamhet ska flickor och pojkar ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. Barnets bästa är alltid i centrum med barnkonventionen som grund. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i förebyggande arbete och i beslutsprocesser i ärenden som rör barn. Barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser ska öka.

För att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser samverkar socialtjänsten, skola, förskola, barnavårdscentralerna och barn- och ungdomspsykiatri med och kring vårdnadshavare/föräldrar. Förvaltningens fokus är utveckling mot mer förebyggande och tidigt stöd genom fortsatt utveckling av det familjecentrerade arbetet och utveckling av skolsociala team. Förvaltningen ska starta en ”första linjen-verksamhet” för att ge rätt stöd i rätt tid. Förvaltningen ska i samverkan med skolan fortsätta att erbjuda och vidareutveckla föräldrastödsprogram för att möta föräldrars behov av stöd. Västerorts ungdomsmottagning (VUM) arbetar för att stärka ungas hälsa.

Barn som växer upp i familjer med försörjningsstöd som huvudsaklig inkomstkälla ska minska genom att vuxna får stöd från socialtjänsten att nå egen försörjning. När vuxna söker ekonomiskt bistånd utgår handläggningen från ett tydligt barnperspektiv genom att barns behov särskilt beaktas.

Barn och unga som växer upp i familjer med missbruk eller psykisk ohälsa ska få det stöd och hjälp som de behöver. Åtgärder för att upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga prioriteras. Förskolan är en viktig del i det förebyggande arbetet för att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. För att förebygga socialt utanförskap och för att identifiera barn som far illa samt minska risken för att barn utsätts för våld och hamnar i kriminalitet, ska barnhälsoarbetet utvecklas och samverkan mellan förskolan och socialtjänsten ska fortsätta att stärkas.

En lyckad skolgång är en av de viktigaste faktorerna för att barn och unga ska utvecklas väl. Socialtjänsten i Bromma följer SAMS-modellen (Samverkan för socialtjänst och skola) i uppföljning av skolgång och skolresultat för barn som är placerade. Skolsociala team arbetar mot Brommas grundskolor gällande elever som har en måttlig skolfrånvaro för att förhindra att skolfrånvaron ökar.

Den öppna fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och ska utvecklas vidare för att säkerställa en trygg miljö för ungdomarna i det nyöppnade Ungdomens hus.

Genom fritidsverksamhetens arbete utifrån metodstödet ”En fritid fri från våld” stärks det våldsförebyggande arbetet inom fritiden.

Förvaltningen ska utveckla fritidsverksamheten, för att bredda utbudet och öppettiderna och att fritidsverksamheter i någon form ska finnas på fler platser i stadsdelsområdet. Mariehäll är ett särskilt prioriterat område i detta utvecklingsarbete.

Arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden ges till ungdomar genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov.

Brommas äldreomsorg ska vara likställd och jämlik och den äldre ska känna sig trygg med att omvårdnaden är lika bra oavsett vilket vård- och omsorgsboende eller vilken hemtjänstutförare som ger omvårdnaden. Äldre med hemtjänstinsatser ska känna trygghet och delaktighet i sitt stöd. Arbetet fortsätter därför även i år med att se över vilka arbetssätt som kan utvecklas för att arbeta enligt ramtid fullt ut.

Utgångspunkten för Brommas trygghetsarbete är situationell och social prevention. Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ligger till grund för hur förvaltningen planerar, genomför och utvecklar trygghets- och säkerhetsarbetet i Bromma. Tillsammans utgör de bägge programmen övergripande inriktning för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. Arbetet utgår även från stadens program om alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar samt stadens strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet.

En ren och välskött stadsmiljö bidrar till ökad känsla av trygghet. Förvaltningen fortsätter arbetet med slyröjning, förbättrad belysning, trygghetspromenader och medborgardialoger. Olika typer av spontanaktivitetsytor ska fortsatt anläggas på parkmark och upprustas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten ytterligare. Samverkan sker med näringsliv, fastighetsägare, polisen och akademien bland annat genom platssamverkan inom ramen för Brommas samverkansöverenskommelse med lokalpolisområdet och utbildningsförvaltningen. Arbetssätt ska utvecklas för att minska antalet öppna drogsener i Bromma.

Den öppna fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och ska utvecklas vidare för att säkerställa en trygg miljö för ungdomarna i det nyöppnade Ungdomens hus. Genom fritidsverksamhetens arbete utifrån metodstödet ”En fritid fri från våld” stärks det våldsförebyggande arbetet inom fritiden.

Förvaltningen ser över en utveckling av fritidsverksamheten, för att bredda utbudet och öppettiderna och att fritidsverksamheter i någon form ska finnas på fler platser i stadsdelsområdet. Mariehäll är ett särskilt prioriterat område i detta utvecklingsarbete.

Brommas regler för fördelning av föreningsstöd har sedan tidigare reviderats för att tydliggöra de krav som nämnden ställer på föreningar som mottar bidrag. Reglerna ger också stöd i handläggningen av bidrag för att minimera risken för att bidrag ges till någon aktör som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer.

Förvaltningen ska utveckla sin kris- och krigsledningsorganisation i syfte att bli mer spetsiga i sin förmåga att leda och hantera oönskade händelser. Den civila beredskapen ska stärkas genom interna kommunikationsinsatser vid chefsforum och på personaldagar. Brommas trygghetspunkters funktion ska utvärderas för att effektivisera och eventuellt höja förmågan för att möta den ökade oron och stärka vår motståndskraft.

Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Ett jämställdhetsperspektiv och ett barnrättsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. Arbetet med att aktivt främja de nationella minoriteternas rättigheter fortgår.

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är styrande vid planering och uppföljning av arbetet för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla. Förvaltningens arbete fortsätter även enligt stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Dialogen med brommaborna ska stärkas inom stadsmiljöområdet för att öka delaktighet och inflytande samt för att tillvarata brommabornas lokalkännedom. Planering för ytterligare stadsmiljöprojekt med medborgarbudget ska påbörjas under året. För att öka förtroendet för förvaltningen och möjliggöra delaktighet ska kommunikationen stärkas ytterligare med brommaborna.

Strategiska fokusområden

För att fortsatt kunna leverera välfärdstjänster med hög kvalitet behöver förvaltningen särskilt fokusera på

- att resurserna används på ett effektivt och bra sätt
- att medarbetare med rätt kompetens väljer att jobba i Bromma
- att Bromma är tryggt och säkert

Utifrån identifierade behov har tre förvaltningsövergripande strategiska fokusområden tagits fram:

- Ekonomi
- Kompetensförsörjning
- Trygghet och säkerhet

Förvaltningens avdelningar ska tillsammans göra förflyttningar inom respektive område. För att lyckas med detta krävs det att saker görs på nya sätt och att den interna samverkan och samverkan med andra förvaltningar och bolag samt med näringsliv och civilsamhälle utvecklas.

De fokusområden som har tydlig koppling till KF:s särskilt prioriterade områden ingår i förvaltningens övergripande innovationsstrategi.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* genom att

- barn och unga i Bromma har jämlika uppväxtvillkor,
- barn och unga i Bromma har en trygg och meningsfull fritid som är tillgänglig för alla,
- barn i Bromma har likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan,
- insatser ges i tid och är präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet,
- stöd och omsorg ges där behoven är som störst,
- barn i Bromma når kunskapsmålen i skolan,
- äldre i Bromma har en trygg tillvaro med god vård och omsorg,
- brommaborna har tillgång till kultur, idrotts- och föreningsliv samt välskötta parker och grönområden som är tillgängliga och erbjuder aktiviteter.

Fokus i arbetet med att ge barn och unga möjlighet till jämlika uppväxtvillkor är på det förebyggande arbetet som sker i samverkan, både inom förvaltningen och med externa samverkanspartners så som skolan och regionen.

Barn och unga i Bromma ska ges möjlighet till en trygg och rik fritid. Oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar och funktionsnedsättningar ska barn och unga i Bromma ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar.

Alla barn ges möjlighet till utveckling och lärande i förskolan. Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen.

Socialtjänstens insatser och förebyggande arbete ska säkras och goda metoder och arbetssätt ska spridas för att stärka kvaliteten i välfärden.

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor oavsett funktionsförmåga. Ledsagning, ledsagarservice och stödinsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv.

Socialtjänsten samverkar med skolan för att bryta omfattande skolfrånvaro och för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat. Placerade barn och ungas rätt till utbildning och skolgång säkras genom samverkan mellan socialtjänsten och skolan.

Äldreomsorgen i Bromma kännetecknas av en trygg tillvaro med god vård och omsorg av hög kvalitet. Brommas äldre har stora möjligheter att vara delaktiga i utformningen av sin vård och omsorg.

Inom de ordinarie verksamheterna erbjuds kultur i olika former beroende på om verksamheten vänder sig till, barn, ungdomar, vuxna eller äldre.

Stadsmiljön bidrar till allmänhetens hälsa genom rekreativa och sociala mötesplatser som är tillgängliga, trygga och säkra. Fler spontanaktivitetsytor ska tillskapas i inom stadsdelsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla barn och unga ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.

Nämnden arbetar för att ge barn och familjer i behov av stöd en tidig och samordnad hjälp. Detta sker genom samverkan mellan socialtjänst, skolor, förskolor, barnavårdscentraler (BVC) och barn- och ungdomspsykiatri. Fokus ligger på att utveckla förebyggande arbete och familjecentrerade metoder, samt skolsociala team.

Under året förväntas en ny socialtjänstlag träda i kraft. Den nya lagen syftar till att skapa lättillgängliga och förebyggande insatser. En ny "första linjen-verksamhet" ska ge rätt stöd i rätt tid. Föräldrastödsprogrammet, som bedrivs i samverkan både inom förvaltningen, i staden och med regionen, ska vidareutvecklas. Västerorts ungdomsmottagning ska bidra till att förbättra ungas hälsa.

För familjer som söker ekonomiskt bistånd utförs handläggningen med ett barnperspektiv och i enlighet med barnkonventionen. Socialtjänsten ger stöd för att vuxna ska kunna bli självförsörjande och erbjuder bostadsvägledning, särskilt till familjer i osäkra boendeförhållanden, för att skapa mer stabila hemförhållanden.

Öppna förskolan stödjer barn som ännu inte är inskrivna i förskola och ger föräldrar möjlighet till gemenskap och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolans nya riktlinjer ska implementeras och möjligheten att arbeta utifrån ett familjecentrerat arbetssätt på stadsdelens nya Öppna förskola ska undersökas.

Barn och unga i Bromma ska få tillgång till en trygg och meningsfull fritid, oavsett kön, socioekonomisk bakgrund eller funktionsnedsättning. Ett fritidsbibliotek planeras öppna för utlåning av sport- och fritidsutrustning. Verksamheter för barn och unga kommer att utökas för att nå fler, med särskilt fokus på området Mariehäll. Kvaliteten i den öppna fritidsverksamheten ska förbättras med utökade öppettider och ett bredare utbud av aktiviteter som når fler, bland annat HBTQI ungdomar och ungdomar med funktionsnedsättning. Kostnadsfria lovaktiviteter i kultur och fritid ska också erbjudas.

Nämnden prioriterar trygghet genom att fritidsverksamheter samarbetar med socialtjänst och fältassistenter för att tidigt identifiera barn i riskzon. Dessutom ska en ny parkleksverksamhet starta, med Blackeberg som prioriterat område, för att erbjuda barn en meningsfull fritid och en stärkt trygghet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	69 %	69 %	År
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	1,8 %	2,7 %	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andelen nöjda besökare på stadens fritidsgårdar	90 %	90 %	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År
 Antalet besök på stadens fritidsgårdar	8 000	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.1.1 Barn och unga i Bromma har jämlika uppväxtvillkor

Beskrivning

Alla barn och unga i Bromma ska ges jämlika uppväxtvillkor oberoende av omständigheterna runt omkring dem. Att tidigt identifiera behov av stöd, även när en primär insats är riktad mot barnets vårdnadshavare är centralt i nämndens arbete. Förvaltningen ska delta i den stadsövergripande barnkonventionsveckan som inträffar under hösten.

Barn och föräldrar erbjuds tidigt och samordnat stöd

För att tidigt identifiera och ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser samverkar socialtjänsten, skola, förskola, BVC och barn- och ungdomspsykiatri med och kring vårdnadshavare/föräldrar. Förvaltningens fokus är utveckling mot mer förebyggande och tidigt stöd genom fortsatt utveckling av det familjecentrerade arbetet och utveckling av skolsociala team. Förvaltningen ska starta en ”första linjen-verksamhet” för att ge rätt stöd i rätt tid. Förvaltningen ska i samverkan med skolan fortsätta att erbjuda och vidareutveckla föräldrastödsprogram för att möta föräldrars behov av stöd. Västerorts ungdomsmottagning (VUM) arbetar för att stärka ungas hälsa.

Barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd

När vuxna söker ekonomiskt bistånd utgår handläggningen från ett tydligt barnperspektiv genom att barns behov särskilt beaktas i enlighet med barnkonventionen. Genom stöd till vuxna från socialtjänsten att nå egen försörjning och genom stöd i form av bostadsvägledning arbetar nämnden för att barn som växer upp i familjer med försörjningsstöd som huvudsaklig inkomstkälla ska minska. Bostadsvägledning till barnfamiljer i osäkra boendeförhållande syftar till att familjerna ska få ett varaktigt boende.

Öppna förskolan

Öppna förskolan erbjuder barn som inte är inskrivna i förskola en pedagogisk gruppverksamhet. Föräldrar ges möjlighet till gemenskap och stöd i föräldrarollen. Öppna förskolan ska synliggöra förskolans verksamhet och är en viktig del i det uppsökande arbetet. Öppna förskolans nya riktlinjer ska implementeras under året. Möjligheten att arbeta utifrån ett familjecentrerat arbetssätt på den nya Öppna förskolan ska undersökas.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska implementera stadens riktlinjer för Öppna förskolan	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska undersöka möjligheten att arbeta utifrån ett familjecentrerat arbetssätt på den nya Öppna förskolan	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.1.2 Barn och unga i Bromma har en trygg och meningsfull fritid som är tillgänglig för alla

Beskrivning

Barn och ungdomar som växer upp i Bromma ska ges möjlighet till en trygg och rik fritid. De ska få kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och kunna leva ett fritt liv med makt att påverka sitt eget liv. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor.

Trygg, meningsfull och tillgänglig fritid

Oavsett kön, socioekonomiska förutsättningar och funktionsnedsättningar ska barn och unga i Bromma ha tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Förvaltningen kommer att öppna ett fritidsbibliotek i mindre skala för att se över vilka behov som finns vad gäller att låna sport- och fritidsutrustning. Förvaltningen ska så snart som möjligt starta en fritidsverksamhet i Mariehäll. .

Barn och unga ska bjudas in för att påverka verksamheten som de deltar i. Förvaltningen ska arbeta för att ta reda på vilka önskemål och behov som Brommas barn och unga har och därefter anpassa utbudet i den öppna fritidsverksamheten. Förvaltningen ska starta upp ett ungdomsråd.

Den öppna fritidsverksamhetens kvalitet ska höjas genom utökade öppettider och förstärkt bemanning. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet och erbjuda en meningsfull fritid, både i egen regi och i samarbete med civilsamhället. Fritidsverksamheter och mötesplatser för unga HBTQI-personer och ungdomar med funktionsnedsättning ska fortsätta att stärkas. Förvaltningen ska erbjuda ett brett utbud av kostnadsfria lovaktiviteter i form av kultur och fritid.

För att fler ungdomar ska ta del av Ungdomens hus ska förvaltningen genomföra en strategisk kommunikationssatsning om utbudet på fritidsverksamheten för att nå särskilt prioriterade grupper såsom barn och unga med funktionsnedsättning, HBTQI-ungdomar, tjejer, samt barn och unga som inte har andra fritidssysselsättningar.

Trygghetsskapande aktiviteter

Fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och har ett nära samarbete med andra aktörer i stadsdelområdet som arbetar förebyggande, såsom socialtjänsten, civilsamhället, och fältassistenter. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa. Arbetet ska fortsätta gällande Fritid fri från våld för att stärka det våldsförebyggande arbetet. En strukturerad samverkan mellan fritidsverksamhet, fältverksamhet, skolsociala team och myndighet inom barn och unga ska utvecklas.

Förvaltningen ska bidra till att stadens sommarkolloversamhet fortsätter att utvecklas så att fler barn från grupper som är underrepresenterade deltar i sommarkolloversamheten. Barn och unga med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet.

I framtagandet av parkleksplanen under 2024 ingick en utredning kring behov och möjlig placering av en parklek i stadsdelen. Utredningen pekar på Blackeberg som sticker ut i statistiken i ”Lägesbild Samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm” samt i grundskoleenkäten där stor andel av barnen uppger att de inte är med i någon förening, inte deltar i någon kulturaktivitet och barnen rör sig mindre än barnen i Bromma generellt. Utifrån dessa aspekter är det strategiskt att starta en parklekverksamhet i området för att ge barnen en meningsfull fritid där parkleken blir en viktig skyddsfaktor. En utredning ska genomföras i syfte undersöka möjligheten att bygga en parklekslokal i Blackeberg alternativt leta efter en annan lokal. Under tiden ska parkleksverksamhet starta och nyttja befintliga bodar i parken. Därtill ska utredningen kring parklekar fortsätta med syftet att öppna upp fler parklekar i stadsdelen.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra en strategisk kommunikationssatsning om utbudet på Ungdomens hus för att nå särskilt prioriterade grupper som inte har andra fritidssysselsättningar med särskilt fokus på området Mariehäll.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utreda möjligheten att bygga en parklekslokal i Blackeberg, alternativt leta efter en annan lokal	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla barn ska ges möjlighet till utveckling och lärande i förskolan.

Förskolan i Bromma ska bedrivas på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Under året startar ett forskningsprogram för att stärka pedagogernas kompetens i att dokumentera och analysera barns lärande och utveckling. För att förbättra kvaliteten och säkerställa att förskolans uppdrag uppfylls i alla områden ska förskolorna i socioekonomiskt svagare områden sträva efter att ha mindre barngrupper och högre personaltäthet.

Insatser ska göras för att öka inskrivningsgraden. För att informera om förskolans verksamhet och marknadsföra stadens förskolor kommer fler kanaler att användas, bland annat Öppna förskolan och sociala medier. Det nya närvarosystemet Tempus möjliggör uppföljning av barnens närvaro och kan utgöra underlag för bredare analyser.

Förskolornas språkutvecklande arbete fortsätter med fokus på högläsning och kvalitetsobservationer kring språk. Dessutom stärks arbetet med barnkonventionen och jämställdhet, där barnens demokratiska rättigheter betonas och könsuppdelad statistik analyseras.

Samverkan med kulturskolan och bibliotek fortsätter. Förskolornas miljöer ska anpassas efter stadens riktlinjer för lekvärde och funktion för att skapa stimulerande, trygga och pedagogiska utemiljöer.

Förskolan spelar också en viktig roll i det förebyggande arbetet för barnhälsa i samverkan med socialtjänsten och i enlighet med omställningen till en god och nära vård och omsorg. Specialpedagoger stödjer det hälsofrämjande arbetet och ger pedagogerna kompetensutveckling kring särskilda stödinsatser för barn med särskilda behov. Ansökan om projektmedel från Specialpedagogiska skolmyndigheten har lämnats in för att implementera metoden Early Start Denver Model för barn med autism.

Förskolan främjar hållbarhet genom fortsatt arbete med ekologisk och social hållbarhet, samt spridning av goda exempel från tidigare projekt. Fokus på kompetensförsörjning säkerställs genom utbildning för barnskötare och språkstöd för personal. Ny chefsstruktur och resurstjänster införs för att avlasta ordinarie personal. Kollegialt lärande uppmuntras och målen för förskolans kvalitet ska vara tydliga och tillgängliga för alla medarbetare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	35,4 %	Ökning	Tertial
Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,8	4,8	Tertial
Antal barn per grupp	14,9	14,9	Tertial
Antal barn per legitimerad förskollärare	15 st	Minskning	Tertial
Inskrivningsgrad i förskola	96,5 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samråd med förskolenämnden, SISAB och övriga relevanta aktörer inventera, prioritera och initiera upprustningar av befintliga förskolegårdar utifrån lekvärdesriktlinjerna	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.2.1 Barnen i Bromma har likvärdiga möjligheter till utveckling och lärande i förskolan

Beskrivning

Barnen i Brommas förskolor ska erbjudas en likvärdig utbildning som tar hänsyn till barnens olika förutsättningar. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen och präglas av en positiv framtidstro. Förskolan är en viktig del i det förebyggande arbetet och ska främja barnens fysiska, psykiska och sociala hälsa.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förskolans verksamhet ska vila på vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet samt bedrivs med utgångspunkt från medvetna teoretiska ställningstaganden. Förskolorna ska medverka i ett forskningsprogram kring barns förändrande kunnande som startar 2025 och fortlöper i tre år. Målet med deltagandet är att stärka det systematiska kvalitetsarbetet då programmet syftar till att stärka pedagogernas kompetens att dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att säkerställa att undervisningen har hög kvalitet och att alla barn utvecklas mot läroplansmålen.

Utbildningen och undervisningen

Forskning lyfter att de strukturella förutsättningarna, som barngruppernas storlek och personaltäthet, behöver vara olika för att åstadkomma en likvärdig förskola. I socioekonomiskt svaga områden behöver barngrupperna vara mindre och personaltätheten högre. I Bromma är det generellt sett starka socioekonomiska områden med några undantag. Förskolorna ska arbeta för att minska gruppstorlekarna och undervisningen organiseras i mindre grupper för att säkerställa att barnen vistas i mindre sammanhang.

Förskolan har ett kompensatoriskt och ett lärande uppdrag och alla barn ska ges möjlighet att delta i förskolan. För att vidhålla och öka inskrivningsgraden ska förvaltningen fortsätta sitt uppsökande arbete genom att informera om förskolans verksamhet på Öppna förskolan, låta vårdnadshavare göra besök på förskolorna och skicka information till vårdnadshavare vars barn inte är inskrivna i förskolan. I syfte att marknadsföra de kommunala förskolorna ska även arbetet med sociala medier utvecklas för att nå ut till rätt målgrupp. Genom införandet av Tempus kommer arbetet kring närvaro utvecklas genom att titta på statistik kring den faktiska närvaron då oregelbunden närvaro kan vara ett tecken för oro för ett barn men också tyda på kvalitetsbrist. Därtill är statistiken viktig ur ett organisationsperspektiv.

Förskolans språkutvecklande uppdrag kommer att vara i fortsatt fokus. De tidigare språksatsningarna ska fortsätta och goda exempel ska spridas i organisationen. Arbetet kring högläsning kommer få ett särskilt fokus kopplat till den litteratur som har köpts in med Skolverkets bokbidrag. Språksamtal som infördes under 2023-2024 ska utvärderas och kvalitetsobservationerna kring språk ska fortsätta. Syftet med observationerna är också en del i det systematiska kvalitetsarbetet. En förutsättning för att barnen i förskolan ska utvecklas i det svenska språket och tillgodose sig undervisningen är goda språkliga förebilder som kan förmedla läroplansuppdraget.

Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. Vuxnas förhållningssätt och förskolans normer påverkar barns förståelse för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. För att kunna utveckla arbetet med jämställdhet behöver det i utbildningen finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Skillnaderna mellan flickor och pojkars förutsättningar i undervisningen ska synliggöras och medvetenheten hos personalen behöver öka. Därför behöver analysen utifrån den könsuppdelade statistiken utvecklas i organisationen. Förskolorna ska ta del av de utbildningsinsatser som förskolenämnden samordnar för staden gällande våldsbejakande extremism, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Samverkan med kulturskolan och biblioteken ska fortsätta för att stärka arbetet med kultur och förskolorna ska uppmanas att boka föreställningar via Kulan.

Stadens nya program för lekvärdesriktlinjer och funktionsprogram för skollokaler kommer utgöra en god och likvärdig grund i utformningen av förskolornas inom- och utomhusmiljöer, då lokaler och gårdar ger förutsättningar för en god pedagogisk verksamhet men också trygghet, stimulans, lek och rörelse samt återhämtning för förskolebarnen i Bromma.

Tidiga insatser och barnhälsa

Förskolorna fortsätter även att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i enlighet med god och nära vård och omsorg.

Förskolan är en viktig del i det förebyggande arbetet att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. För att upptäcka barn som far illa och i förlängningen minska riskerna att

barn utsätts för våld, hamnar i kriminalitet och socialt utanförskap ska barnhälsoarbetet och samverkan med socialtjänsten fortsätta utvecklas och stärkas. Stadens nya barnhälsostrategi ska implementeras och förskolan ska öka kommunikationen kring möjligheten för vårdnadshavare att gå ett föräldrastödsprogram. För att kunna stötta barn så tidigt som möjligt och främja psykisk hälsa ska specialpedagogerna besöka avdelningarna för yngre barnen och titta på verksamheten och undervisningen utifrån ett hälsofrämjande perspektiv.

Varje förskoleområde har två specialpedagoger som ska säkerställa att förskollärare och barnskötare får den kunskap de behöver för att kunna ge barn i behov av särskilt stöd rätt stöd. Aktuell forskning och evidensbaserade metoder ska ligga som grund och tillföra ny kunskap till medarbetarna. Barn som behöver stöd i lek, socialt samspel och kommunikation, och barn med autism kommer att få ett särskilt fokus under året. En ansökan om projektmedel från SPSM, specialpedagogiska skolmyndigheten, kommer lämnats in för att arbeta utifrån en metod som heter ESDM (Early start Denver model).

Agenda 2030

Förskolans arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet kommer fortsätta att synliggöras genom att ta vid den kommunikationsinsats som genomförts i samband med uppförandet av förskolornas inspirationsbok. Erfarenheterna från deltagandet i programmet Hållbar förskola ska spridas i organisationen.

Samverkan

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn att utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samverka med vårdnadshavarna. Genom en god kommunikation, både muntligt och skriftligt, skapas tillitsfulla relationer. Kommunikationen ska stärkas för att säkerställa att alla vårdnadshavare upplever att den är tillgänglig och skapar delaktighet. En folder ska tas fram till vårdnadshavare som har barn som behöver extra stöd och kunskapshöjningen kring ”Svåra samtal” ska spridas i organisationen. Generellt behöver kompetensen kring att skriva klarspråk höjas på avdelning förskola.

En god samverkan med skolan syftar till att skapa en kontinuitet i undervisningen som ger goda förutsättningar för barnens långsiktiga utveckling och fortsatta lärande. Rutinerna vid övergången behöver fortsätta att utvecklas och bli mera likvärdig i stadsdelen. De rektorer som idag har hittat en bra form för samverkan kring Hitta språket ska sprida sitt arbetssätt i organisationen.

Kompetensförsörjning

Medarbetarna är den viktigaste nyckeln för att säkerställa en hög kvalitet på utbildningen. Det kräver legitimerade förskollärare och barnskötare med grundutbildning. Barnskötare som saknar utbildning ska ges möjlighet att läsa barnskötarutbildningen. Utifrån behovet på lång och kort sikt ska en strategisk planering genomföras för att säkerställa att andelen legitimerade förskollärare uppnås. Kompetenshöjande kurser för måltidspersonal planeras och de medarbetare som har behov av språkstärkande utbildning ska ges möjlighet att medverka på stadens satsningar.

Friskfaktorer och arbetet med medarbetarskapet ska fortsätta att lyftas. Resursteam ska inrättas för att säkerställa att det så långt som möjligt finns kända vikarier vid sjukdom som kan avlasta ordinarie personal. Genom nya chefsstrukturen ska det nära skolledarskapet stärkas genom det större stödet kring administration och ekonomi. Arbetet med handlingsplanen kring barnskötare och förskollärares arbetssituation ska fortsätta utifrån förskolenämndens omtag i syfte att öka likvärdigheten.

Utbildningen ska präglas av ett kollegialt lärande där nya idéer tas tillvara. Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås både på nationell och kommunal nivå och ges förutsättningar att fokusera på uppdraget.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns språkliga förmåga utvecklas (använder fler ord, ställer frågor och uttrycker tankar).	89 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska implementera stadens program för barnhälsa	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska lämna in en ansökan om projektmedel från SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) för att arbeta utifrån metoden ESDM (Early start Denver model)	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utveckla marknadsföring av de kommunala förskolorna för att nå rätt målgrupp	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska öka kommunikationen kring möjligheten för vårdnadshavare att gå ett föräldrastödsprogram	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att ge stöd och omsorg där behoven är som störst.

Under de kommande åren behöver hela staden ställa om sitt arbete inom socialtjänsten, med fokus på mobila öppenvårdsinsatser i syfte att nå ut med förebyggande insatser och tidigt stöd, med anledning av den nya socialtjänstlagen och den pågående omställningen till en god och nära vård och omsorg. Socialtjänsten i Bromma fokuserar på att utveckla en förebyggande och lättillgänglig verksamhet för att bättre möta brommabornas behov av stöd. Som en del av detta arbetar de för att skapa en "första linjen-verksamhet" som ska erbjuda snabbare och mer tillgängliga insatser, i samverkan med Region Stockholm. Genom att stärka det förebyggande och främjande arbetet ska socialtjänsten arbeta långsiktigt och kunskapsbaserat, där beslut om insatser bygger på beprövad erfarenhet och evidens. Jämställdhetsanalysen säkerställer att både handläggning och insatser är rättvisa och jämställda.

Med utgångspunkt i barnkonventionen ska barns rättigheter beaktas i varje beslut som påverkar barn. Genom individuell information och stöd samt samverkan mellan olika verksamheter vill socialtjänsten stärka barns inflytande och säkerställa att de får stöd i utredningar och insatser. För barn i utsatta miljöer erbjuds samtalsstöd, och det skydd som finns för barn som bevittnar eller utsätts för våld ska utvecklas enligt Islandsmodellen och Bryt Upp-programmet. Islandsmodellen är en samarbetsmodell mellan polis, socialjour, socialtjänst och hälso- och sjukvården vid akuta våldshändelser i familjer med barn under 18 år och Bryt Upp-programmet är ett sammanhållet stödsystem som involverar socialtjänsten och andra aktörer där berörda tillsammans arbetar för att säkerställa att den våldsutsatta får den trygghet, den kunskap och de resurser som behövs för att ta steget mot ett liv fritt från våld.

Ett ytterligare mål är att stärka stödet för unga i riskzon för kriminalitet genom att intensifiera samverkan mellan polis, skola, socialtjänst och fritidsverksamheter. Detta innebär att resurser riktas mot områden med särskilda behov för att förebygga skolfrånvaro, brottslighet och hjälpa unga att slutföra sina studier. Genom samverkansprojektet Insluss stöttas individer som frigges från anstalter och underlättar återanpassning till samhället.

Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är styrande vid planering och uppföljning av arbetet för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla, där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra, utan diskriminering. Kompetensen inom rådet för funktionshinderfrågor ska tas tillvara och synpunkter ska beaktas. Förvaltningen kommer att fortsätta med hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättning gällande kost, motion och meningsfull sysselsättning. Förvaltningens äldreomsorg och socialtjänst samverkar för att utveckla befintliga seniorverksamheter för personer över 65 år, så att även personer som tidigare haft socialpsykiatrisk sysselsättning eller daglig verksamhet enligt LSS kan delta.

Nyanlända i Bromma erbjuds stöd för en snabb etablering i samhället, med hjälp av

bostadsvägledning och samverkan med civilsamhället och Jobbtorg för arbetslivsintegration.

En tillgänglig och jämlik socialtjänst står i centrum för Brommas mål, där alla invånare ska ha möjlighet till delaktighet. Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är styrande vid planering och uppföljning av arbetet för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla. Universella lösningar utformas som fungerar för alla, brister i tillgängligheten åtgärdas och individuella stödinsatser erbjuds.

Genom skolsociala team arbetar förvaltningen tillsammans med grundskolorna för att öka skolnärvaro och främja goda studieresultat. Förvaltningen kommer att inrätta funktionen skolsamordnare som arbetar samordnat med fokus på skolgången för placerade barn. För familjehemsplacerade barn fortgår arbetet utifrån modellen SkolFam (skolsatsning i familjehemsvård).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
☞ Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	20 %	24 %	Tertial
☞ Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	88 %	Tas fram av nämnd	År
☞ Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	93 %	Tas fram av nämnd	År
☞ Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	80 %	År
☞ Andel familjehemsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
☞ Andel institutionsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan		Fastställs 2025	Tertial
☞ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
☞ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	80 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	90 %	85 %	År
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	87 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.3.1 Brommaborna får insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Beskrivning

Förvaltningen ska arbeta mot en mer förebyggande och lättillgänglig socialtjänst och insatserna ska vara långsiktiga och grundade i beprövad erfarenhet. Handläggningen och utförande ska vara av god kvalitet och rättssäker. Förvaltningen ska utveckla en struktur kring samhandling för de individer som är aktuella inom fler enheter för att säkerställa samordnade insatser.

Förebyggande och lättillgänglig socialtjänst

Förvaltningen ska i större utsträckning arbeta mot en mer förebyggande och lättillgänglig socialtjänst. Insatser och förebyggande arbete ska säkras och goda metoder och arbetssätt ska spridas för att stärka kvaliteten i välfärden. Förvaltningen fortsätter samarbeta med Region Stockholm kring omställningen till god och nära vård och omsorg samt framtidens socialtjänst. Resurser och arbetssätt behöver anpassas för att möta upp införande av en ny socialtjänstlag. En ”första linjen-verksamhet” inom socialtjänst ska under året utvecklas genom en ny förebyggande och främjande enhet.

Kunskapsbaserad socialtjänst

Socialtjänstens insatser ska vara långsiktiga och grundade i beprövad erfarenhet om vad som är effektivt. Uppföljning sker bland annat genom brukarintervjuer och olika granskningar.

Jämställdhetsanalyser ska genomföras systematiskt för att identifiera skillnader mellan könen i både handläggningen och i utförandet av insatser.

Förvaltningen deltar i Nationell Uppföljning av Socialtjänstens Omställning (NUSO), där resultaten av studien visar riktningen för utvecklingen av en ny socialtjänst, och i stadens FOU-forum som socialförvaltningen samordnar, där uppföljning och forskning inom

socialtjänsten är i fokus.

Barnkonventionen

Med utgångspunkt i barnkonventionen ska barns rättigheter beaktas. Barnets rättigheter ska stärkas genom att säkerställa att alla barn får individanpassad information som hen förstår. Barnets rättigheter ska stärkas genom samverkan mellan olika verksamheter, både internt och externt, för att möjliggöra en helhetssyn på barnets behov och intressen. Barns inflytande i utredningar och uppföljning av insatser ska öka och stödsamtal till barn vars föräldrar erhåller insatser från socialtjänsten ska erbjudas.

God kvalitet i utförandet

För att utveckla kvaliteten i socialtjänstens insatser ska uppföljningen av beslutade insatser stärkas. En viktig del i detta är att följa upp jour- och familjehem samt säkerställa att de HVB-verksamheter som används för placeringar drivs av seriösa aktörer. Förvaltningen ska ha fokus på uppföljning av individavtal.

Rättssäker handläggning av god kvalitet

Nämnden ska ha fortsatt fokus på kvalitetsarbete och utveckling genom samordnad handläggning, lika behandling, utredningar ska genomföras skyndsamt, beslut fattas inom skälig tid, besluten ska vara tydliga, vid avslag ska besvärshänvisningar vara tydliga, insatser ska verkställas skyndsamt samt ej verkställda beslut ska minska.

Förvaltningen ska utveckla en struktur kring samhandläggning för de individer som är aktuella inom fler enheter för att säkerställa samordnade insatser. Samordnade individuella planer (SIP) upprättas tillsammans med region och andra aktörer i individärenden där samverkan behövs för att samordna insatser från flera av samhällets instanser och verksamheter.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utveckla en struktur kring samhandläggning för de individer som är aktuella inom fler enheter	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.3.2 Brommaborna får stöd och omsorg när behoven är som störst

Beskrivning

Stöd, omsorg och vård ska ges till de som behöver det, med utgångspunkt i barnens bästa. Likställighet ska säkerställas och att brommaborna få det stöd och det skydd de har rätt till. Barn och unga i Bromma ska växa upp i goda och trygga miljöer

Stöd, omsorg och vård

Utförarverksamheter inom barn- och ungdomsvården ska öka och familjecentraler utvecklas

tillsammans med relevanta aktörer, såsom socialtjänst, öppen förskola, BVC och mödravård. Samverkan mellan Brommas socialtjänst och kommunala samt fristående förskolor och skolor är en viktig del i arbetet med att säkerställa att alla utbildningsaktörer som verkar i Bromma har information och kunskap för att kunna göra orosanmälningar till socialtjänsten vid oro för att barn far illa. Barn och ungas psykiska ohälsa behöver motverkas genom att det uppmärksammas tidigt och att barnen ges adekvat stöd och hjälp. Det suicidpreventiva arbetet behöver utvecklas vidare. Förvaltningen ska med utgångspunkt i Islandsmodellen utveckla skyddet och stödet till våldsutsatta barn som bevittnar eller utsätts för våld i familjen. Nämnden ska implementera nya samverkansprocesser och arbetssätt i linje med Bryt upp-program – sammanhållet stöd för våldsutsatta.

Kriminella miljöer och livsstilar

Arbetet med att genomföra aktiviteter och åtgärder för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet fortsätter inom ramen för samverkansöverenskommelsen samt Bob-råd (Bob - barn och unga som begår eller riskerar att begå grova brott). Samverkan mellan polis, skola, förskola, socialtjänst och fritidsverksamhet ska fortsätta att utvecklas och stärkas för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon och erbjuda adekvata stödinsatser.

Samverkan med polisen, kriminalvården och civilsamhället är angeläget och ska intensifieras för att stärka stödet kring individer som lämnar kriminalitet. Riktade resurser till områden och skolor där behovet finns för att fånga upp barn och ungdomar som riskerar att utveckla kriminell livsstil. Det kan handla om insatser för att motverka skolfrånvaro och studieavbrott. Nämnden ska arbeta med implementering av Insluss som är ett samverkansprojekt med frivården som ska ge ett förstärkt stöd till de som friges från en anstalt.

Omställning till ny socialtjänstlag och till god och nära vård och omsorg

Öppenvårdsinsatserna i Bromma ska utvecklas i syfte att säkerställa ett adekvat, kvalitativt och mobilt stöd. Den som söker hjälp ska enkelt och snabbt ges stöd. I enlighet med nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten ställa om från att vara specialiserad till att ha ett mer förebyggande perspektiv. Det uppsökande arbetet ska utvecklas och bli mer mobilt.

Nyanlända

Nyanlända som bosätter sig i Bromma ska erbjudas stöd för en snabb etablering i skola, arbetsliv och i samhället. En viktig del i detta är samverkan med organisationer, föreningar och civilsamhälle som bedriver verksamheter för nyanlända. Samverkan med Jobbtorg sker för etablering i arbetslivet. Nämnden ska erbjuda bostadsvägledning för att barnfamiljer snabbt ska komma ut till ett varaktigt boende.

Delaktighet och tillgänglighet

Alla brommabor ska ges möjlighet till delaktighet i samhällslivet på lika villkor. Ledsagning, ledsagarservice och stödinsatser ska möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv. Handläggningen av stödinsatser ska vara rättssäker och enskilda ska få stöd att överklaga beslut som går dem emot.

Stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning är styrande vid planering och uppföljning av arbetet för att nå stadens mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla, där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra, utan diskriminering. Kompetensen inom rådet för funktionshinderfrågor ska tas tillvara och synpunkter ska beaktas. Förvaltningen kommer att fortsätta med hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättning gällande kost, motion och meningsfull sysselsättning. Förvaltningens äldreomsorg och socialtjänst samverkar för att utveckla befintliga seniorverksamheter för personer över 65 år, så att även personer som tidigare haft socialpsykiatrisk sysselsättning eller daglig verksamhet enligt LSS kan delta.

Öppenvårdsinsatser

Förvaltningen ska undersöka möjligheten att i samverkan med andra förvaltningar stärka öppenvården för personer med beroendeproblematik.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens äldreomsorg och socialtjänst ska utveckla samverkan för att utveckla befintliga seniorverksamheter för personer över 65 år så att även personer som tidigare haft socialpsykiatrisk sysselsättning eller daglig verksamhet enligt LSS kan delta på lika villkor	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.3.3 Barnen i Bromma når kunskapsmålen i skolan

Beskrivning

En lyckad skolgång är en av de viktigaste faktorerna för att barn och unga ska utvecklas väl. Samverkan med skola med syfte att bryta omfattande skolfrånvaro och för att uppnå ökad trygghet, studiero, skolnärvaro och kunskapsresultat fortsätter. För barn och ungdomar i behov av särskilt stöd fortsätter samverkan genom det lokala BUS, den organiserade samverkan mellan förvaltningen, skolan och Region Stockholm för barn i behov av särskilt stöd.

Placerade barn

En av de viktigaste faktorerna för hur det går för placerade barn senare i livet är hur de lyckas i skolan. Förvaltningen kommer att inrätta funktionen skolsamordnare som arbetar samordnat med fokus på skolgången för placerade barn. För att rätten till utbildning och skolgång ska säkras krävs samverkan mellan socialtjänsten och skolan. Socialtjänsten i Bromma följer SAMS-modellen (Samverkan för socialtjänst och skola) i uppföljning av skolgång och skolresultat för de placerade barnen. För familjehemsplacerade barn fortgår arbetet utifrån modellen SkolFam (skolsatsning i familjehemsvård). Vid oundvikliga uppbrott från förskola eller skola ska kompensatoriska åtgärder erbjudas för att motverka de problem som uppbrottet kan medföra.

Skolsociala team

Skolsociala team arbetar mot Brommas grundskolor gällande elever som har en måttlig skolfrånvaro för att förhindra att skolfrånvaron ökar. Skolsociala team är ett sätt för skolan och socialtjänsten att arbeta tillsammans för att stärka förutsättningarna för elever att uppnå målen med utbildningen. Förvaltningen erbjuder samtliga grundskolor att få stöd genom skolsociala team.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att Bromma ska vara ett stadsdelsområde som det är bra att åldras i - med god omsorg och vård samt stor trygghet.

Äldreomsorgen i Bromma fokuserar på att skapa en trygg miljö med högkvalitativ vård och omsorg där de äldre får vara delaktiga i utformningen av sina insatser. För att motverka social isolering och ensamhet erbjuds mötesplatser och träffpunkter för aktiviteter och social samvaro, vilket sker i samverkan med civilsamhället. Genom förbättrad information, bland annat i ett årligt brev som skickas till alla som fyller 75 år, strävar äldreomsorgen efter att fler ska känna till de förebyggande insatser som finns tillgängliga. Den digitala fixartjänsten är ett stöd för äldre att hantera enklare teknik i hemmet, och målet är att fler ska få kännedom om denna tjänst för att öka den digitala delaktigheten.

För att skapa trygghet och delaktighet hos äldre med hemtjänst erbjuds ramtid, där den beviljade tiden planeras i samverkan mellan den äldre och utföraren. Utbildning och informationsinsatser för personal om ramtid fortsätter för att säkerställa att omvårdnaden utförs utifrån de äldres behov. Tidigare dialogmöten har visat på utmaningar med tillämpningen, och under året ska hinder identifieras och riktlinjer implementeras i samverkan mellan hemtjänst och beställarenhet.

Kompetensutveckling är en prioritet inom äldreomsorgen. För att möta behoven av specialkunskaper, särskilt inom demensvård och psykisk ohälsa, planeras utbildningsinsatser för personalen. Med den nu skyddade yrkestiteln undersköterska vill äldreomsorgen säkerställa att personal uppfyller yrkestiteln och får stöd i sin utveckling. Stadsgemensamma kompetensstegar för undersköterskor och sjuksköterskor introduceras för att standardisera och förbättra kvaliteten i vården.

För att stärka kontinuiteten i omsorgen och minska beroendet av timavlönade vikarier erbjuds fler heltidsanställningar. Genom att minska andelen timavlönade ökar tryggheten och stabiliteten för de äldre. Resursteam har också införts för att samma personal ska kunna täcka upp vid ordinarie personals frånvaro, och arbetssättet planeras att utvidgas till hemtjänsten för att skapa trygghet och stabilitet i omsorgen.

Ett systematiskt kvalitetsarbete pågår för att säkerställa en likvärdig och trygg äldreomsorg. Gemensamma rutiner och egenkontroller utvecklas, med fokus på läkemedelshantering och dokumentation.

Äldreomsorgen i Bromma arbetar för en äldrevänlig stad genom insatser för delaktighet, trygghet och social inkludering. Pensionärsrådet ger äldre inflytande i frågor som rör deras liv, och ramtiden för hemtjänstinsatser utvecklas för ökad delaktighet. Samverkan med aktörer som näringsliv och polis syftar till att skapa tryggare miljöer. För att minska isolering finns mötesplatser för aktiviteter och samvaro, och äldre informeras om dessa bland annat via vårdcentraler i samverkan med stadsdelsförvaltningen. Boendefrågor tas upp tidigt, och stöd för kvarboende förstärks genom hemtjänst och välfärdsteknik, så som trygghetslarm. Kommunikation med äldre förbättras genom utskick om förebyggande arbete, vilket särskilt

när nya 75-åringar.

Stadsdelen strävar också efter att främja ett äldreperspektiv i stadsplanering, och kommunikationen med de äldre förbättras kontinuerligt genom informationsmaterial och anpassade insatser. Bromma äldreomsorg strävar efter en trygg, inkluderande och högkvalitativ omsorg för sina seniorer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel nöjda omsorgstagare	81 %	81 %	År
Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	År
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	År
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	80 %	År
Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,06	Tas fram av nämnd	År
Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	69 %	69 %	År
Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden, i syfte att fortsatt stärka stadens arbete med ramtid, implementera och arbeta efter tillämpningsanvisningarna så att beställare och utförare får en bättre förståelse för varandras roller och uppdrag samt stärka samverkan mellan dem	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.4.1 Äldre i Bromma har en trygg tillvaro med god vård och omsorg

Beskrivning

Äldreomsorgen i Bromma ska kännetecknas av en trygg tillvaro med god vård och omsorg av hög kvalitet. Brommas äldre har en hög livskvalitet genom stora möjligheter att vara delaktiga i utformningen av sin vård och omsorg.

Förebyggande arbete

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller bara umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta. För

att fler seniorer ska få vetskap om vilka aktiviteter som erbjuds ska informationen förbättras ytterligare. Det brev som skickats ut under verksamhetsår 2024 till alla som fyller 75 år om det förebyggande och uppsökande arbetet inom Brommas äldreomsorg ska fortsätta. Brevet tas fram i samarbete mellan den förebyggande verksamheten enheten för biståndshandläggning. De aktiviteter och mötesplatser som den förebyggande enheten erbjuder för äldre i Bromma syftar även till att personer ska bryta social isolering och ofrivillig ensamhet. Arbetet görs i enlighet med programmet för äldrevänlig stad.

Äldreomsorgen ska fortsätta samverka med Regionen i syfte att informera om förebyggande verksamhet samt vart de äldre kan vända sig om de har behov av stöd.

Den fixartjänst med digital inriktning som finns för att stötta Brommas seniorer med enklare teknik i hemmet spelar en fortsatt viktig roll när allt mer sker digitalt. Fixarens tjänster efterfrågas redan av många äldre men målet är att fler ska få kännedom om tjänsten och ta del av den. För att äldre ska ha möjligheten att vara delaktiga och få tillgång till ny teknik fortsätter aktiviteter att erbjudas till äldre vid stadsdelens aktivitetscenter i syfte att höja den digitala mognaden hos målgruppen. Insatserna kan även kopplas till program för tillgänglighet och delaktighet och fokusområdet rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik.

Arbetet med övergången till den nya socialtjänstlagen, som väntas träda i kraft i juli 2025, samt omställningen till en god och nära vård och omsorg pågår och kommer intensifieras under 2025. Omställningen syftar bland annat till att socialtjänsten, som äldreomsorgen är en del av, ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig.

Ramtid – en del i att skapa delaktighet

Äldre med hemtjänstinsatser ska känna trygghet och delaktighet i sitt stöd. Ett steg till att nå dit är att den beviljade tiden utförs enligt ramtid. Informations- och utbildningssatsningar om ramtid i samverkan mellan beställare och utförare ska fortsätta även nästkommande år. Dialogmöten som hållits under föregående år har utvärderats och det har framkommit att det finns vissa hinder för att tillämpa ramtid. Det har bland annat handlat om vissa kunskapsbrister kring tillämpningen. Dessa hinder behöver konkretiseras och arbetssätt för hur arbetet kan implementeras i så hög utsträckning som möjligt ska identifieras. Under året ska fokus finnas på att implementera Stockholm stads reviderade tillämpningsanvisningar. Detta ska ske i samverkan mellan beställarenheten och hemtjänsten.

Äldre i Bromma är nöjda med sin äldreomsorg och har en trygg tillvaro

För att öka den äldres upplevelse av trygghet, nöjdhet och delaktighet behöver äldreomsorgen arbeta personcentrerat och stärka teamarbetet mellan olika professioner. Det förutsätter att medarbetarna kan möta den äldres olika behov genom till exempel kompetens i demenssjukdomar, psykisk ohälsa och tydlig kommunikation. Ett särskilt utvecklingsområde är kompetens i det svenska språket. Utifrån den undersökning som genomförts under föregående år, hur andra stadsdelar och kommuner arbetar med kompetenshöjande insatser, ska avdelningen under kommande år sätta in kompetenshöjande insatser där behov finns.

Förvaltningen ska säkerställa att personal har kompetens inom demensområden genom att genomföra utbildningsinsatser.

Undersköterska är numera en skyddad yrkestitel och verksamheterna strävar efter att så många medarbetare inom omvårdnadsyrket som möjligt ska uppfylla kriterierna för yrkestiteln. I syfte att äldreomsorgens verksamheter ska tillhandahålla en god vård och omsorg med hög kvalitet kommer ett arbete med stadsgemensamma kompetensstegar för undersköterskor och sjuksköterskor fortsatt att introduceras under året.

Boende på vård- och omsorgsboenden ska få de hälso- och sjukvårdsinsatser som de har rätt till, och vården ska vara patientsäker. Därför behöver den medicinska kompetensen säkerställas och basal medicinsk utrustning ska finnas på boendena. Förvaltningen ska fortsätta med utbildningsinsatser i stadsdelens metodrum för att säkerställa den medicinska kompetensen. Ett fokusområde är läkemedelshantering.

Äldre på vård- och omsorgsboendena ska erbjudas sociala och kulturella aktiviteter. Förvaltningen fortsätter med sociala besök i äldreomsorgen och kulturaktiviteter eller social samvaro erbjuds till den boende. Enligt resultat från 2024 års brukarundersökning var det fler som var nöjda med aktiviteterna som erbjuds på boendena jämfört med 2023. Dock ser nämnden att det fortsatt finns möjligheter att utveckla aktiviteterna ytterligare.

Kontinuitet för den äldre

Medarbetarna i Brommas äldreomsorg är den viktigaste resursen för att kunna ge en god vård och omsorg av hög kvalitet. Därför ska så många av medarbetarna som möjligt erbjudas heltid, vilket också bidrar till att andelen timavlönade minskar. En minskad användning av timavlönade förväntas öka kontinuiteten och tryggheten för den äldre. Det bidrar också till bättre arbetsvillkor, vilket långsiktigt kan bidra till kompetensförsörjningen inom äldreomsorgens yrkeskategorier.

Den handlingsplan som tagits fram för att nå heltid som norm och minska andelen timavlönade förlängs till mitten av kommande år. Under året har antalet personer som arbetar heltid ökat och andelen timanställda minskat. Ett annat steg i att öka tryggheten och höja kontinuiteten för den äldre är upprättande av så kallade resursteam/resurspersoner, som möjliggör att samma personal vikarierar vid frånvaro av ordinarie personal. Arbetet har införts inom stadsdelens vård- och omsorgsboenden där nyttjandegraden har ökat under året. Under kommande år planerar avdelningen att introducera arbetssättet inom hemtjänstens verksamheter i egen regi.

Vid uppföljning av handlingsplanen för att nå heltid som norm har schemaläggning visats vara en viktig parameter för att säkerställa kontinuitet gällande såväl personal som för insats. För att säkerställa detta behöver kunskapen inom schemaläggning öka.

Systematiskt kvalitetsarbete

Brommas äldreomsorg ska vara likställd och jämlik. En del i arbetet är att säkerställa

processer, rutiner och egenkontroller, det systematiska kvalitetsarbetet. Under de senaste åren har ett arbete genomförts att ta fram gemensamma rutiner för att skapa trygghet för såväl personal som de äldre. Årshjul för systematisk egenkontroll har utvecklats. För att utveckla arbetet vidare behöver analyserna av genomförda egenkontroller förbättras för att åtgärder sedan ska kunna sättas in. Detta omfattar exempelvis dokumentation och läkemedelshantering.

Äldrevänlig stad

Förvaltningens arbete fortsätter även enligt stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad:

Delaktighet och inflytande

Genom nämndens pensionärsråd ges de äldre inflytande och insyn i ärenden och frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Rådet är en viktig plattform för att väcka initiativ till förbättringar för Brommas äldre. Arbetet med ramtid fortsätter att utvecklas för att Brommas seniorer utifrån sina förutsättningar ska kunna vara delaktiga i planeringen av sina hemtjänstinsatser.

Samverkan och partnerskap

Samverkan med näringsliv, fastighetsägare, polisen och akademien med flera sker bland annat genom platssamverkan som ska öka tryggheten på olika prioriterade platser samt inom ramen för Brommas samverkansöverenskommelse med polisen. En trygg stad är en förutsättning för en äldrevänlig stad.

Social inkludering

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Arbetet med att utveckla verksamheterna i samarbete med både besökare och civilsamhället ska fortsätta. Bland annat finns en plan för hur stadsdelsnämnden tillhandhåller informationsbroschyrer med mera till vårdcentralerna. Den förebyggande verksamheten och beställarenheten fortsätter att samverka med vårdcentralerna för att informera om vilka aktiviteter stadsdelsnämnden erbjuder så att patienter kan hänvisas vidare till våra sociala aktiviteter.

Bostäder och stadsmiljö

Äldre informeras på ett tidigt stadium om vilka boendevalternativ som finns. Möjligheten till kvarboende kan också förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik. Stadsdelen ska också inta en mer aktiv roll i att föra fram äldreperspektivet i planer och program som går på remiss till stadsdelsnämnden i syfte att driva frågan om äldrevänliga stads- och boendemiljöer i Bromma.

Kommunikation och information

Arbete pågår med att utveckla nämndens kommunikation med äldre och övriga målgrupper. Det informationsmaterial om förebyggande och uppsökande arbete inom Brommas äldreomsorg som skickas ut till de som fyller 75 år ska fortsätta utvecklas.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	80		År
♀ Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende.	88 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska fortsätta inventeringen av medarbetarnas kompetens i svenska språket	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska genomföra kompetenshöjande insatser i läkemedelshantering i syfte att stärka medarbetarnas medicinska kompetens	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utreda möjligheten att införa hälsosamtal till äldre i Bromma	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att brommaborna ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Nöjdheten med kulturlivet i Bromma har förbättrats, men vuxna efterfrågar fortfarande fler aktiviteter som teater, bio, musik och dans. Barn och unga har tillgång till ett brett kulturutbud genom fritidsverksamheten, som också anordnar aktiviteter i samarbete med kultur- och idrottsföreningar under skolloven. Förskolan främjar barns kreativa och motoriska utveckling genom estetiska uttryck och samverkan med kulturskolan och Kulan. Ett nytt samarbete med hembygdsföreningen ska undersökas. Samarbetet ska syfta till att stärka barns kunskap om Brommas kulturarv.

För äldre och personer med funktionsnedsättning anordnas kultur- och idrottsaktiviteter för att främja hälsa och minska social isolering. Mötesplatser erbjuder aktiviteter som yoga, lättgymna och träning, vilket bidrar till att skapa en meningsfull vardag och bryta ensamhet. Äldre på vård- och omsorgsboenden får regelbundet tillgång till kulturupplevelser och aktiviteter, med fokus på att förbättra utbudet ytterligare.

Föreningsbidrag delas ut årligen för att stödja lokala föreningar och skapa en aktiv fritid för barn och unga, med fokus på jämlikhet. Dessutom får föreningar hjälp att hitta samlingslokaler.

Nämnden har ansvar för Brommas parker och naturområden, där fokus ligger på att skapa tillgängliga och trygga rekreativa platser. Planer för nya aktivitetsytor, naturstigar och grillplatser syftar till att främja sociala möten och erbjuda lärorika miljöer för barn. Vid större

parkprojekt involveras allmänheten, funktionshinderrådet och pensionärsrådet för att tillvarata olika perspektiv. Parkdriften ska övergå i egen regi för att säkra hållbar drift.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	90 %	76 %	År
Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	57 %	57 %	År
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	80 %	77 %	År
Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	År
Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	70 %	67 %	År

Nämndmål: 1.5.1 Brommaborna har tillgång till kultur, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nöjdheten med kulturlivet i stadsdelsområdet har ökat men är fortfarande låg gällande kultur i form av teater, bio, musik och dans bland vuxna brommabor. Förvaltningen ska under 2025 arbeta för att stärka stadsdelens kulturutbud, bland annat genom att undersöka möjligheten till samarbete med Parkteatern samt genom samverkan med det lokala näringslivet. I Bromma erbjuds framförallt kultur i form av trädgårdskultur och välskötta parker och naturområden. I stadsdelen har tidigare kulturprojektet "När träden får berätta" har genomförts i Åkeshovs arboretum, i samverkan mellan stadsmiljöverksamheten och förskolan. Satsningen ska fortsatt lyftas som besöksmål genom kommunikationsinsatser under året.

Kultur och fritidsaktiviteter för barn och unga

Barn och unga i Bromma möter ett brett kulturutbud och har möjlighet att prova på eget skapande i förvaltningens fritidsverksamhet. Verksamheten erbjuder kultur- och andra fritidsaktiviteter till barn och unga, oavsett bakgrund, förkunskap eller förmåga. Under skolloven genomförs en mängd aktiviteter i samverkan med kultur- och idrottsföreningar.

Kultur och rörelse för barn i förskolan

Genom förskolans utbildning får barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Förskolan ska verka för att ge barn möjlighet att ta del av professionell kultur genom Kulan och fortsätta med samverkan med kulturskolan och biblioteken. Förskolan är en mycket viktig arena för barns lärande av rörelse, motorisk förmåga och etablering av goda fysiska aktivitetsvanor. Förskolan kommer implementera lekvärdesriktlinjerna vilket ska främja utevistelse och barnens möjlighet att uppleva rörelseglädje och utveckla sitt intresse att vara

fysiskt aktiva.

Förvaltningen har initierat ett projekt med Brommas hembygdsförening i syfte att stärka förskolans arbete kring kulturarvet. Tillsammans med föreningen ska det undersökas om det är möjligt att ta fram ett material för att kunna genomföra vandringar för barnen kring Brommas historia och kultur.

Kultur och idrott för vuxna personer med funktionsnedsättning
Verksamheter inom LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) samverkar med föreningsliv och andra organisationer för att utveckla kultur- och idrottsaktiviteter för målgruppen.

Kultur och idrott för äldre

För att bryta social isolering och ensamhet finns mötesplatser och träffpunkter i Bromma dit stadsdelens seniorer är välkomna för att delta i aktiviteter eller umgås. Några exempel på aktiviteter som erbjuds är yoga, lättgympa, balansträning, träning i gym och boule. Det förebyggande och uppsökande arbetet fortsätter under planperioden.

Äldre som bor på vård- och omsorgsboende erbjuds regelbundet kulturupplevelser och meningsfulla aktiviteter. Enligt de senaste resultaten från brukarundersökningen uppskattar fler aktiviteterna än tidigare år, dock måste aktiviteterna utvecklas ytterligare.

Stöd till föreningar

Föreningsbidrag delas ut en gång om året till lokala föreningar för att bidra till ett levande kultur- och föreningsliv inom stadsdelsområdet. Ett prioriterat område 2025 är verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor. Förvaltningen ska också identifiera och kunna hänvisa föreningslivet till möjliga samlingslokaler.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska tillskapa en fritidsverksamhet i Mariehäll	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska undersöka möjligheten till samarbete med parkteatern	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utveckla samverkan med Hembygdsföreningen kring kulturarvet	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.5.2 Brommaborna har tillgång till välskötta parker och grönområden där det erbjuds aktiviteter

Beskrivning

Förvaltningen ansvarar för skötsel, underhåll och utveckling av Brommas parker och naturområden. Stadsmiljön ska erbjuda rekreativa och sociala mötesplatser som är tillgängliga, trygga och säkra. Förvaltningen ska fortsatt anlägga spontanaktivitetsytor på parkmark. Nya naturstigar, motionsspår och grillplatser ska anläggas och spännande, lärorika skyltar för barn ska sättas upp i naturreservaten.

För ökad rådighet, ökad kvalitet och social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet ska nämnden under året genomföra förberedelser i syfte att övergå till parkdrift i egen regi förutsatt att nämnden fattar beslut om det.

Utifrån nämndens parkförsörjningsplan, som revideras årligen, genomförs investeringar och reinvesteringar i parker och grönytor. För att få in olika perspektiv i arbetet med större investeringar och planerade projekt i parkmiljöer tillvaratas även medborgarförslag och synpunkter från allmänheten genom till exempel medborgardialoger samt från rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet. I samband med parkupprustningar tas hänsyn till behov av mötesplatser såsom grillplatser och parksoffor.

Förvaltningen ska stärka arbetet med att tillvarata synpunkter och föra dialog med medborgarna samt det lokala pensionärsrådet och funktionshinderrådet i samband med upprustningar av parkmiljöer samt vid planering av åtgärder och insatser.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel brommabor som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra åtgärder längs Brommas strandlinjer, förutsatt att ansökta medel beviljas	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska tillskapa en naturstig med skyltar, förutsatt att ansökta medel beviljas	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska tillskapa fler spontanaktivitetsytor, förutsatt att ansökta medel beviljas	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska tydliggöra entrén från Åkeshovsvägen till Judarskogens naturreservat, förutsatt att ansökta medel beviljas	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utreda möjligheten att tillskapa fler bad-/solbryggor	2025-01-01	2025-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning* genom att

- förvaltningens verksamheter är energi- och resurseffektiva med en låg klimatpåverkan,
- brommaborna har tillgång till parker och grönområden som klarar nya klimatförutsättningar och bidrar till biologisk mångfald,
- förvaltningen köper in ekologiska livsmedel och måltider,
- Bromma ska vara ett stadsdelsområde där framkomligheten ökar och utsläppen minskar,
- brommabornas hälsa främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Verksamheterna bidrar till en hälsosam, klimatsmart och hållbar miljö genom ett medvetet arbete för att minska verksamhetens klimatpåverkan. Klimatförbättrande åtgärder sker till exempel genom investeringar och beteendeförändringar. Skadliga material och plaster ska fasas ut. När möbler och andra inventarier behöver införskaffas används i första hand Stocket. Stocket används också för att annonsera ut möbler och inventarier som inte längre behövs.

Arbetet med att genomföra åtgärder för att minska elförbrukningen fortsätter. I dialog med fastighetsägare utreds behovet av att byta ut gamla vitvaror och belysning.

Förvaltningen ska vidareutveckla och stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdets parker, naturområden och naturreservat utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald. Förstärkning av kärnområden och livsmiljöer för prioriterade arter genomförs för att säkerställa att spridningsfunktionerna i lokala spridningssamband fungerar. För att gynna fågellivet och den biologiska mångfalden prioriteras bärbuskar och fruktträd i allmänna parker. Betande djur ska ta hand om fler gröna ytor. Förvaltningen ska fortsätta arbetet med brukarskötselavtal där samarbete sker med Brommabor, bostadsrättsföreningar och koloniföreningar om specifika ytor.

Medvetenheten och kunskapen om klimatpåverkan från livsmedel ska höjas inom förvaltningens verksamheter och andelen ekologiska inköp av livsmedel ska öka.

För att minska utsläppen från transporter använder verksamheterna främst klimatsmarta transportsätt så som cyklar, elcyklar, elbilar och kollektiva färdmedel i det dagliga arbetet. Möjligheterna att gå och cykla i stadsdelsområdet ska vara goda. Det ska vara enkelt att ta sig fram till kollektiva färdmedel, oavsett funktionsförmåga. Eftersom flera aktörer ansvarar för olika delar av stadsdelsområdets gång- och cykelvägnät samverkar förvaltningen med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förvaltningens verksamheter ska erbjuda en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier. Användningen och exponeringen av skadliga kemikalier ska fortsatt minska. Kunskapen ska öka hos förvaltningens medarbetare om hur man gör miljövänliga val och inköp.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att utsläppen och den negativa klimatpåverkan ska minska.

Stockholms stads miljöprogram 2030 fokuserar på energieffektivitet och minskad klimatpåverkan inom stadens verksamheter. Förvaltningen ska genomföra åtgärder genom investeringar och beteendeförändringar, inklusive ”nudging” (att få människor att bete sig på ett önskat sätt genom att förändra deras valsituation utan att förbjuda eller ta bort några alternativ), och kompetenshöjande insatser.

Den klimatpåverkan livsmedel medför ska följas upp via stadens kost- och inköpssystem. Kommunikation med invånarna avseende hur de kan minska sina konsumtionsbaserade utsläpp ska öka, bland annat genom evenemang så som Sommar i Bromma. Hållbara inköp ska prioriteras, med fokus på att minska avfall, engångsprodukter och plast, samt ökad återanvändning. Växtmaterial ska återvinnas för biokolproduktion och vid upprustning av utemiljöer ska materialet i så hög utsträckning som möjligt återanvändas.

Åtgärder för minskad elförbrukning fortsätter, inklusive byte av vitvaror och belysning samt en utvärdering av solcellsprojektet vid Tranebergsparkens plaskdamm för eventuell utökning 2026.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	25 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter		Fastställs 2025	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO2 per kg livsmedel	1,5 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Köpt energi i stadens organisation	2,2 GWh	1 735 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera riktlinjer för mat, måltider och fysisk aktivitet i kommunala förskolor i Stockholms stad, i linje med stadens reviderade strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. Riktlinjerna ersätter stadsdelsnämndernas befintliga riktlinjer	2025-01-01	2025-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för ett stärkt klimatarbete i stadsdelsnämnderna, med fokus på involvering och delaktighet	2025-01-01	2025-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska utifrån stadens styrdokument avseende miljö och klimat redovisa hur de jobbar lokalt med implementeringen av programmen	2025-01-01	2025-12-31

 Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar	2025-01-01	2025-12-31
---	------------	------------

Nämndmål: 2.1.1 Förvaltningens verksamheter är energi- och resurseffektiva med en låg klimatpåverkan

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter ska vara energi- och resurseffektiva med en låg klimatpåverkan. Arbetet utgår ifrån målen i Stockholms stads nya miljöprogram 2030, kommande klimathandlingsplan 2030, samt övriga handlingsplaner kopplade till programmet. Åtgärder ska genomföras genom investeringar som bidrar till utsläppsminskningar samt beteendeförändringar, till exempel ”nudging”, i verksamheterna. Uppföljning ska ske via stadens kostdatasystem och inköpssystem för att minska klimatpåverkan från livsmedel. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar förvaltningen även på kompetenshöjande insatser. Kommunikationen med brommaborna ska öka inom miljöområdet genom att till exempel nyttja evenemanget Sommar i Bromma som kommunikationsarena samt i foldern Bromma i korthet.

Miljömässigt hållbara inköp

Verksamheterna arbetar med att förebygga avfall genom att minska engångsprodukter, utfasning av plast samt ökad återanvändning och återvinning. Växtmaterial från rönjningar används för biokolproduktion och vid upprustning av utemiljöer återanvänds materialet i så hög utsträckning som möjligt. Stocket ska användas för inköp och försäljning av begagnade möbler och inventarier.

Minskad elförbrukning

Arbetet med att genomföra åtgärder för att minska elförbrukningen fortsätter. I dialog med de för nämnden aktuella fastighetsägarna utvärderas behovet av att byta ut äldre vitvaror och belysning samt möjligheten att ansöka om klimatinvesteringsmedel. År 2026 ska förvaltningen utvärdera resultatet av pilotprojektet med solceller vid Tranebergparkens plaskdamm för att eventuellt implementera i större skala beroende på resultatet.

Klimatpåverkan från livsmedel

Medvetenheten och kunskapen om klimatpåverkan från livsmedel behöver fortsatt höjas inom förvaltningens verksamheter. Verksamheter som serverar mat ska utgå från medvetna klimat- och livsmedelsval som gagnar både miljö och den enskildes hälsa, i enlighet med stadens matstrategi. Verksamheterna ska även utvärdera de arbetssätt som finns för att mäta matsvinn.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla verksamheter ska arbeta för att finna arbetssätt och aktiviteter som inspirerar eller bidrar med ny kunskap på miljöområdet till medarbetare och organisationen.	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska arbeta för att minska sin elförbrukning genom inventering, framtagande av handlingsplan samt genomförande av åtgärder	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska genomföra informationsinsatser och medborgardialog för att uppmuntra brommaborna till att minska sina klimatavtryck	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska öka sina kunskaper om var i stadsdelsområdet det finns risk för värmeböljor och skyfall	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska övergå till driftsfasen av pilotprojektet med solceller vid Tranebergparkens plaskdamm	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens avdelningar ska identifiera möjliga klimatinvesteringar och ta fram underlag för att söka klimatinvesteringsmedel	2025-01-01	2025-12-31
Samtliga chefer ska gå e-utbildningen i miljöprogrammet 2030	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter genomför insatser som ökar den biologiska mångfalden.

Förvaltningen arbetar för att stärka den biologiska mångfalden i Brommas parker, naturområden och naturreservat enligt stadens handlingsplan. Samverkan sker med miljöförvaltningen och genom lokala åtgärdsprogram (LÅP) för de aktuella områdena. Fokus ligger på att förbättra livsmiljöer för arter i ek- och barrskogar, minska barriäreffekter för våtmarksdjur, samt öka artmångfalden i gräsmarker för pollinatörer. Fågellivet ska gynnas genom att plantera bärbuskar och fruktträd, samt genom att använda betande djur för att vårda gröna ytor. Brukarskötselavtal med lokala aktörer och koloniföreningar fortsätter.

Under året ska förvaltningen samverka med stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen kring inrättandet av ett nytt naturreservat vid Ålstensskogen/Storskogen samt inrättandet av två nya biotopskyddsområden; ett vid Olovslundsdammen och ett längs strandlinjen i södra Nockebyhov.

Nämnden fokuserar på att minska klimatpåverkan från livsmedel och öka medvetenheten om hållbar mat inom sina verksamheter. Målet är att öka andelen ekologiska och närodlade livsmedel genom att följa stadens matstrategi och miljöprogram 2030. Ett nytt storkök för förskolorna ska öppnas för att ersätta catering och därigenom höja andelen ekologiska måltider. Odling ska bli en central del av undervisningen för att lära barnen om hållbarhet, med spridning av erfarenheter från tidigare odlingsprojekt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska fortsätta öka andelen högräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att skapa sammanhängande ängsstråk, öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.2.1 Brommaborna har tillgång till parker och grönområden som klarar nya klimatförutsättningar och bidrar till biologisk mångfald

Beskrivning

Förvaltningen ska vidareutveckla och stärka de ekologiska värdena i stadsdelsområdets parker, naturområden och naturreservat utifrån stadens handlingsplan för biologisk mångfald. Förvaltningen samverkar med miljöförvaltningen i arbetet med stadsdelsvisa åtgärdsprogram (SÅP) som innehåller platsspecifika åtgärdsförslag för Bromma. Samverkan sker också genom de lokala åtgärdsplanerna (LÅP) för Judarn, Kyrksjön, Räcksta träsk, Ulvsundasjön och Bällstaån.

Förstärkning av kärnområden och livsmiljöer för prioriterade arter genomförs för att säkerställa att spridningsfunktionerna i lokala spridningssamband fungerar. Ekologiskt kritiska områden och svaga länkar identifieras, vilket möjliggör planering av lämpliga förstärkningsåtgärder. Särskilt fokus ska vara på:

- Åtgärder som gynnar grova träd, sammanhängande skog och död ved – särskilt för arter knutna till ekmiljöer och äldre barrskog,
- åtgärder som minskar trafikens barriäreffekter och förstärker livsmiljön för groddjur och andra våtmarksarter,
- åtgärder som ökar artmångfalden i gräsmarker och planteringar – särskilt för pollinatörer,
- åtgärder som förstärker stränder som livsmiljöer och spridningsvägar.

För att gynna fågellivet och den biologiska mångfalden prioriteras bärbuskar och fruktträd i allmänna parker. Betande djur ska ta hand om fler gröna ytor. Förvaltningen ska fortsätta arbetet med brukarskötselavtal där samarbete sker med Brommabor, bostadsrättsföreningar och koloniföreningar om specifika ytor. Förvaltningen samverkar löpande med de koloniföreningar som finns i Bromma.

Under året ska förvaltningen samverka med stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen kring inrättandet av ett nytt naturreservat vid Ålstensskogen/Storskogen samt inrättandet av två nya biotopskyddsområden; ett vid Olovslundsdammen och ett längs strandlinjen i södra Nockebyhov.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Antal nya träd som förvaltningen planterar	30		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska förbereda för en övergång till parkdrift i egen regi förutsatt att nämnden fattar beslut om det	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska ha kor på bete i iordningställd hage i Kyrksjölötens naturreservat	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.2.2 Förvaltningen köper in ekologiska livsmedel och måltider

Beskrivning

Medvetenheten och kunskapen om inköp av ekologiska livsmedel behöver fortsatt höjas inom förvaltningens verksamheter.

Förvaltningen ska öka andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel. Arbetet stärks genom kunskapshöjande insatser och i linje med Stadens strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat, miljöprogrammet 2030 och kommande klimathandlingsplan 2030.

Förvaltningen följer regelbundet upp enheternas inköp av ekologiska livsmedel och måltider och erbjuder olika stödinsatser.

Förvaltningen ska öppna ett storkök inom förskolan i egen regi som ett led i att uppnå målet för andel ekologiska livsmedel och för att öka andelen närodlade livsmedel. Genom att frånga upphandlad catering kan förskolorna erbjudas måltider med betydligt högre andel ekologiska råvaror. Köket ska också användas för inspirationskurser till kockarna samt vara en förebild inom organisationen gällande vegetariska rätter.

För att involvera barnen i att förstå vikten av hållbara matval och lärdom om miljön betydelse ska odling utgöra en viktig del i undervisningen på i stort sett på alla förskolor i olika form. Erfarenheterna från det odlingsprojekt som genomförts mellan stadsmiljöenheten och ett förskoleområde ska spridas för att stärka arbetet med odling ytterligare.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska öppna Brommas centrala förskolekök	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att framkomligheten i stadsdelsområdet ska öka och utsläppen ska minska.

Nämnden fokuserar på att förbättra tillgängligheten i parker och naturreservat samt att främja jämställdhet i planeringsprocessen. Nya anläggningar och upprustningar ska inkludera tillgänglighetsåtgärder i ett tidigt skede. För att underlätta gång och cykling samt tillgång till kollektivtrafik samverkar förvaltningen med trafikkontoret.

Hållbara transportlösningar prioriteras i tjänsteresor, med fokus på cyklar, elbilar och kollektivtrafik. Längre resor sker främst med tåg, och vid ingång av nya bilavtal ska elbilar leasas så långt det är möjligt. Resor med flyg ska undvikas helt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram handlingsplaner för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.3.1 Bromma ska vara ett stadsdelsområde där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Kommentar

För att öka utemiljöns tillgänglighet och användbarhet för alla oavsett funktionsförmåga arbetar förvaltningen löpande med att åtgärda hinder samt att genomföra tillgänglighetsåtgärder på parkmark och i naturreservat. Vid nya anläggningar och upprustningar i utemiljön beaktas tillgängligheten tidigt i planeringsprocessen. Planering av insatser sker också utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Möjligheterna att gå och cykla i stadsdelsområdet ska vara goda. Det ska vara enkelt att ta sig fram till kollektiva färdmedel. Eftersom flera aktörer ansvarar för olika delar av stadsdelsområdets gång- och cykelvägnät samverkar förvaltningen med trafikkontoret och andra berörda aktörer för att framkomligheten för gående och cyklister ska vara hög.

Förvaltningen arbetar för att skapa goda förutsättningar för hållbara tjänsteresor och transporter. Förvaltningens verksamheter använder klimatsmarta transportsätt såsom cyklar, elcyklar, elbilar och kollektiva färdmedel i det dagliga arbetet. Längre resor sker i första hand med tåg. Vid ingång av nya bilavtal ska elbilar leasas så långt det är möjligt. Resor med flyg ska undvikas helt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genomföra tillgänglighetsåtgärder i parkmiljöer och naturreservat, förutsatt att särskilda medel beviljas för ändamålet	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att brommabornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.

Nämnden strävar efter en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier genom att minska användningen av dessa och öka kunskapen hos medarbetare om miljövänliga inköp. Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft och Byggvarubedömning används för att kartlägga och byta ut farliga ämnen.

Inom förskolan prioriteras kemikaliesmarta materialval för att skydda barnen och miljön. Plastanvändningen ska minska och ekologiska livsmedlen ska främjas.

Allergiframkallande produkter inom äldreomsorgen ska fasas ut och plastanvändning ska minska.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål: 2.4.1 Brommabornas hälsa främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter ska erbjuda en hälsosam miljö fri från skadliga kemikalier. Användningen och exponeringen av skadliga kemikalier ska fortsatt minska. Kunskapen ska öka hos förvaltningens medarbetare om hur miljövänliga val och inköp görs. Skadliga produkter ska ersättas med mer miljövänliga produkter. Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft samt Byggvarubedömning (BVB) används för att kartlägga, riskbedöma och byta ut kemikalier som används i verksamheterna. Miljöförvaltningens rekommendationer för konstgräs, gummigranulater och platsgjutet gummi ska följas för att minimera spridningen av mikroplast och skadliga kemikalier.

Arbetet med kemikaliesmart förskola fortsätter för att identifiera material och produkter som kan bytas ut. Medvetna materialval görs på gårdarna både för att minska exponeringen för barnen men också med hänsyn till omgivande miljö och vatten. Förvaltningen inleder en insats för att minska användningen av plast i verksamheterna och förskolornas arbete med rätten för barnet att bli blöjfri fortsätter vilket ytterligare bidrar till minskningen.

Äldreomsorgen i Bromma kan konstatera att det i vissa verksamheter används produkter som kan vara allergena, därför ska verksamheterna se över sina kemikalieförteckningar regelbundet så att dessa produkter fasas ut. Det används även en hög andel plasthandskar samt

andra plastprodukter i omvårdnadsarbetet. Dessa ska enbart användas vid behov och en workshop i ämnet ska genomföras.

Under året ska följande större projekt loggas i Byggvarubedömningen förutsatt att projekten i parkförsörjningsplanen beslutas av nämnd:

- Lekplatsen Bomullen, Vadmalsvägen
- Upprustning av Annedalsparken
- Reinvesteringar i bryggor

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla avdelningar ska säkerställa att kemikalieförteckningen i Chemsoft uppdateras regelbundet	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska genomföra åtgärder enligt framtagna åtgärdsplan för att förbättra vattenkvaliteten i Ängbybadet östra	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens verksamheter ska fasa ut användningen av tvättlappar i plast	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens verksamheter ska minska överanvändning av engångshandskar	2025-01-01	2025-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* genom att

- Brommas ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd,
- brommaborna försörjer sig genom eget arbete,
- samverkan med företagare är god,
- brommaborna har ett tryggt och varaktigt boende,
- medarbetare i Bromma ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb med fokus på brommaborna,
- Brommas verksamheter har en hög beredskap för oväntade händelser,
- informationssäkerhetsarbetet i Bromma är effektivt och ändamålsenligt för brommabornas trygghet,
- brommaborna är trygga genom förebyggande insatser,
- Bromma är ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde.

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser ska skapa och behålla stabilitet i verksamheten.

Bromma utvecklas i hög takt med nya bostäder och arbetsplatser på flera håll i stadsdelsområdet. För att säkerställa det framtida behovet av förskolor, omsorgsbostäder, fritidslokaler, verksamhetslokaler och grönområden med mera eftersträvar förvaltningen att vara med i ett tidigt skede av planeringsprocessen. Kommunfullmäktiges budget 2025 framgår att staden ska bidra till avvecklingen av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till Bromma Parkstad. Bromma stadsdelsnämnd, och förvaltningen, ska prioritera arbetet med att bidra, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder, till stadsutvecklingen på Bromma flygplats utifrån stadsdelsnämndens ansvarsområde.

Brommaborna får stöd i arbetet mot självförsörjning. Samverkan med olika aktörer är fortsatt prioriterat och vidareutvecklas kontinuerligt. En effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA), praktikplatser och förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser gör att vägen till självförsörjning blir kortare.

Ungdomar i Bromma får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov.

Arbetet inom ramen för stadens näringslivspolitik fortgår med särskilt fokus på samverkan med företagare i Bromma. En god samverkan med det lokala näringslivet kan bidra till fler arbetstillfällen.

Arbetet med att motverka hemlöshet fortsätter. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en särskilt prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation. Ett viktigt arbete i detta är att fortsätta med den interna samverkan inom förvaltningen kring det vräkningsförebyggande arbetet.

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv och medarbetarnas kompetens ska tillvaratas genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglat av tillit.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Antalet timavlönade ska minska genom fler heltidstjänster och olika typer av resurspooler.

Förvaltningen ska utveckla sin krisledningsorganisation samt krisledningsplan i syfte att bli mer spetsiga i sin förmåga att leda och hantera oönskade händelser. Den civila beredskapen ska stärkas genom interna kommunikationsinsatser vid chefsforum och på personaldagar. Brommas trygghetspunkters funktion ska utvärderas för att effektivisera och eventuellt höja förmågan för att möta den ökade oron och stärka vår motståndskraft.

För att motverka organiserad brottslighet och oegentligheter ska arbetet med upphandlings- och inköpsförfaranden samt avtalsuppföljning stärkas och i högre grad systematiseras. Minst en gång om året följer förvaltningen upp de avtal och leverantörer som är upphandlade för att säkerställa att avtalen följs och att brister uppmärksammas.

Information ska skyddas genom ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Kompetensen om informationssäkerhet ska höjas inom hela förvaltningen.

Tryggheten i Bromma ska öka genom förebyggande insatser. Samverkan för ett tryggt och säkert stadsdelsområde sker bland annat genom den lokala samverkansöverenskommelsen som förvaltningen har tillsammans med lokalpolisområdet, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. Utifrån lägesbilder och medborgardialoger genomförs olika trygghetsinsatser i stadsmiljön.

Förskolorna är en viktig del i det förebyggande arbetet att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. För att upptäcka barn som far illa och i förlängningen minska riskerna att barn utsätts för våld, hamnar i kriminalitet och socialt utanförskap ska barnhälsoarbetet och förskolornas samverkan med socialtjänsten fortsätta utvecklas och stärkas.

Platssamverkan vid Brommaplan och Blackeberg fortsätter och innebär att tillsammans arbeta praktiskt och strategiskt med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder i avgränsade områden inom stadsdelsområdet.

En ren och välskött stadsmiljö bidrar till en ökad känsla av trygghet. Förvaltningen fortsätter arbetet med slyröjning, förbättrad belysning, trygghetspromenader och medborgardialoger. Olika typer av spontanaktivitetsytor ska fortsatt anläggas på parkmark och upprustas i områden som idag upplevs som otrygga, för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten.

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas. Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Ett jämställdhetsperspektiv och ett barnrättsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. Oavsett om det handlar om verksamhet för barn, vuxna eller äldre ska alla bemötas jämlikt och jämställt. Varje barn ska få känna sig betydelsefull och uppleva sitt eget och allas lika värde.

Kunskapen om hbtqi-personers rättigheter och nationella minoriteters rättigheter ska fortsatt öka inom alla verksamhetsområden.

Dialogen med brommaborna ska stärkas inom stadsmiljöområdet för att öka delaktighet och inflytande samt för att tillvarata brommabornas lokalkännedom. Arbetet med medborgarbudget ska fortsätta, bland annat inom ramen för stadsmiljöarbetet. Även möjligheten att använda systemet med medborgarbudget för att stärka ungdomars delaktighet i utvecklandet av fritidsverksamheten ska ses över. Under inledningen av året ska en modell arbetas fram för hur förvaltning och nämnd tillsammans ska arbeta med medborgardialoger, trygghetsvandringar och medborgarbudget. Barn och ungdomars demokratiska inflytande ska öka i Bromma genom att ett ungdomsråd ska etableras.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att Brommas ekonomi ska vara stark, hållbar och lägga grunden för en jämlik välfärd.

Brommas stadsdelsnämnd har en driftbudget på 1 942,8 mnkr och en investeringsbudget på 21,5 mnkr för att uppfylla kommunfullmäktiges mål med hög kvalitet och effektiv resursanvändning. Ekonomisk kontroll är viktig för att hålla budgeten i balans och säkra stabilitet, vilket görs genom regelbundna ekonomiska uppföljningar och handlingsplaner vid underskott.

Bromma utvecklas snabbt med nya bostäder och arbetsplatser. Nämnden ska tidigt vara involverad i planeringen för att möta framtida behov av förskolor, omsorgsbostäder, fritidslokaler och grönområden, samtidigt som ekologiska värden och biologisk mångfald beaktas.

Bromma stadsdelsnämnd, och förvaltningen, ska aktivt bidra till stadsutveckling på Bromma flygplats utifrån stadsdelsnämndens ansvarsområden.

Nyinvesteringar i lokaler ska undvikas, och staden prioriterar att hyra i egna fastigheter. För 2025 fokuserar förvaltningen på att optimera resursanvändning och främja innovation genom förbättrad samverkan, både internt och med externa aktörer.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Brommas ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Driftbudgeten för Brommas stadsdelsnämnd är 1 942,8 mnkr. Investeringsbudgeten är 21,5 mnkr. Utgångspunkten för fördelningen av budgeten har varit att följa kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att utifrån givna budgetramar uppnå högsta möjliga kvalitet i verksamheten.

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget samtidigt som måluppfyllelsen ska vara hög. Detta är en förutsättning för ekonomisk hållbarhet och en nämndbudget i balans samt för att KF:s inriktningsmål ska uppfyllas. Genom att använda tilldelade medel på ett resurseffektivt sätt säkerställs att en hög servicenivå till brukarna uppnås. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter. Vid prognostiserade underskott ska handlingsplaner upprättas och följas. Åtgärderna i handlingsplanerna stäms av månatligen i samband med budgetuppföljningen.

Bromma utvecklas i hög takt med nya bostäder och arbetsplatser på flera håll i stadsdelsområdet. För att säkerställa det framtida behovet av förskolor, omsorgsbostäder, fritidslokaler, verksamhetslokaler och grönområden med mera eftersträvar förvaltningen att vara med i ett tidigt skede av planeringsprocessen. Förvaltningen bevakar att planerad exploatering bidrar till att parkplanens mål uppfylls, exempelvis genom att biologisk mångfald och ekologiska värden beaktas, att idrotts- och rekreationsytor planeras samt att grönkompensationsåtgärder föreslås. Förvaltningen bevakar även att lokalförsörjningsplanens och boendeplanernas mål uppfylls samt frågor och prioriteringar utifrån stadens ambitioner.

I kommunfullmäktiges budget 2025 framgår att staden ska bidra till avvecklingen av Bromma flygplats i syfte att omvandla området till Bromma Parkstad. Bromma stadsdelsnämnd, och förvaltningen, ska prioritera arbetet med att bidra, i samverkan med stadsbyggnadsnämnden och andra berörda nämnder, till stadsutvecklingen på Bromma flygplats utifrån stadsdelsnämndens ansvarsområde. Förvaltningens arbete ska rapporteras till stadsdelsnämnden i samband med tertialrapporter samt verksamhetsberättelse.

Förvaltningen ska inventera behov och säkra rätt beslutsunderlag för att optimera användningen av förvaltningens lokaler. Nyinvesteringar i lokaler ska undvikas. Vid behov av nya lokaler ska förvaltningen primärt hyra lokal i fastighet som staden äger.

Att använda tilldelade resurser på ett bra och effektivt sätt är ett av förvaltningens identifierade fokusområden även 2025. För de identifierade fokusområdena ska förvaltningens avdelningar tillsammans göra en förflyttning. För att lyckas med detta krävs det att saker görs på nya sätt och att den interna samverkan och samverkan med andra

förvaltningar och bolag samt med näringsliv och civilsamhälle utvecklas. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att skapa en struktur som främjar innovationsarbetet i organisationen.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska prioritera arbetet med att delta i planeringsarbetet för utvecklingen av Bromma flygplats	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utreda möjligheten att starta ytterligare uteverksamheter inom förskolan	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla i Bromma ska ges möjlighet till ett eget jobb.

Bromma stadsdelsnämnd fortsätter att stödja invånare, särskilt kvinnor, i att uppnå egen försörjning genom arbetsmarknadsinsatser som Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning och praktikplatser. Samverkan med olika aktörer och myndigheter är centralt för att korta vägen till självförsörjning. Fokus ligger även på att öka digitala ansökningar för ekonomiskt bistånd.

För unga erbjuder förvaltningen feriejobb under skolloven, med ett utökat samarbete med närliggande stadsdelar för fler möjligheter. Samverkan med lärosäten fortsätter för att erbjuda praktikplatser och stärka rekryteringen inom socialtjänsten.

Personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta på arbetsmarknaden och få tillgång till praktikplatser som underlättar deras arbetslivsstart. För dem som inte kan arbeta fokuserar förvaltningen på individanpassad sysselsättning för en meningsfull vardag. Upphandlingar inkluderar sociala krav för att skapa inkluderande arbetsplatser.

Det arbete som bedrivs med utgångspunkt i stadens näringslivspolicy som syftar till att stärka samarbetet med lokala företag fortgår. Genom platssamverkan och dialog skapas fler kontaktytor, vilket kan leda till ökad sysselsättning och fler praktikplatser för grupper långt från arbetsmarknaden. Nämnden fokuserar också på att förbättra kommunikationen med företag för att underlätta kontaktvägar. Brommas näringsliv är mångsidigt och bidrar till stadens verksamhet, särskilt inom förskola, skola, äldreomsorg och verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Regelbundna dialoger och tillsyn sker med privata utförare inom dessa områden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,8 %	1,5 %	Tertial

Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,5 %	1,0 %	Tertial
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	475 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	15 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	65 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	475 st	11 000 st	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Brommaborna försörjer sig genom eget arbete

Beskrivning

Arbetet med att ge kvalitativt stöd till brommabor för att uppnå egen försörjning fortgår, med fokus på framförallt kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Det preventiva arbetet ska utvecklas genom utökad uppsökande verksamhet och myndighetsutövning. Samverkan är en nyckelfaktor i arbetet mot självförsörjning och sker systematiskt med flera aktörer och genom flera olika samverkansforum. En effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA), praktikplatser och förvaltningens egna arbetsmarknadsinsatser gör att vägen till självförsörjning blir kortare. Förvaltningen ska i samverkan med Arbetsmarknadsförvaltningen se över arbetssätten för att på ett bättre sätt matcha de som kan ta ett Stockholmsjobb med förvaltningens tillhandahållna platser.

Digitala ansökningar (E-ansökan) ska fortsatt implementeras och andelen som söker ekonomiskt bistånd digitalt ska öka.

Feriejobb

Det är av stor vikt att ungdomar i Bromma får möjlighet till arbetslivserfarenhet och ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- och vinterlov. Genom regional samverkan mellan feriehandläggare i stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Järva och Bromma, utökas möjligheten till feriearbeten i ett större geografiskt område.

VFU- verksamhetsförlagd utbildning

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund.

Personer med funktionsnedsättning

I enlighet med stadens Program för tillgänglighet och delaktighet ska personer med funktionsnedsättning kunna delta på arbetsmarknaden, i arbetslivet eller i sysselsättning på jämlika villkor som andra och kunna försörja sig själva. Förvaltningen ska arbeta för att fler praktikplatser kan erbjudas för personer med funktionsnedsättning som möjliggör för fler att ta ett steg närmre arbetsmarknaden. Genom individuella mål och uppföljningar följer förvaltningens beställare upp att personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att närma sig arbetsmarknaden. För de personer som inte har möjlighet till ett arbete ska behoven av en meningsfull och utvecklande vardag säkerställas genom en individanpassad sysselsättning eller daglig verksamhet.

Inom ramen för de upphandlingar som genomförs ska sociala krav ställas på de företag som blir upphandlade för att tillgängliggöra arbetsplatser.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Antal personer med funktionsnedsättning med insatsen daglig verksamhet (LSS) eller sysselsättning (SoL) som tagit ett steg närmare ordinarie arbetsmarknad.	20		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utreda förutsättningarna för att kunna erbjuda fler praktikplatser för personer med funktionsnedsättning inom förvaltningens verksamheter	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska, som ett ferieuppdrag, genomföra en tillgänglighetsinventering av förvaltningens verksamhetsytor utifrån ett funktionshinderperspektiv	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.2.2 I Bromma är samverkan med företagare god

Beskrivning

Arbetet inom ramen för stadens näringslivspolicy fortgår med särskilt fokus på samverkan med företagare i Bromma. En god samverkan med det lokala näringslivet kan bidra till fler arbetstillfällen. Fler personer får möjlighet att försörja sig genom eget arbete. Genom samverkan i olika former, till exempel platssamverkan, skapas kontaktytor både mellan olika företag och mellan företag och förvaltning. En god samverkan med det lokala näringslivet är betydelsefullt i arbetet med trygghetsfrågor och leder samtidigt till kontakter som möjliggör för fler praktikplatser för grupper som står långt från arbetsmarknaden. För att stärka samarbetet och tydliggöra kontaktvägar för företagen kring olika frågor fortsätter arbetet med att utveckla kommunikation riktad till företagare.

Näringslivet i Bromma har en hög branscbredd och bidrar till stadsdelens utbud av verksamheter inom bland annat förskola, skola, verksamhet för personer med funktionsnedsättning och äldre Förvaltningen genomför också dialoger med företag inom stadsdelsområdet som bedriver hemtjänst, förskola och friskola.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska delta i evenemanget Årets företagare och utse årets trygghetsskapande företag i Bromma	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla i Bromma ska ges möjlighet till ett eget jobb.

Bromma stadsdelsnämnd arbetar i enlighet med stadens hemlöshetsprogram med fokus på barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden. För att motverka vräkningar och stödjade varaktiga boendelösningar utvecklas bostadsvägledning via medborgarkontoret. Socialtjänsten satsar på modellen "Bostad först" och försökslägenheter för att minska akutboenden. Personer med funktionsnedsättning ges möjlighet till mer självständigt boende.

För äldre prioriteras information om tillgängliga boendialternativ och stöd för att kunna bo kvar hemma genom hemtjänst och välfärdsteknik. För personer med funktionsnedsättning säkerställs tillgången till bostad med särskild service utan ekonomiska hinder, och tydlig information om bidrag ges.

Boendeplanering sker i samarbete med olika förvaltningar för att tidigt integrera särskilda boenden och förskolor i nya områden, med årliga prognoser för att möta framtida behov.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	3	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 3.3.1 Brommaborna har ett tryggt och varaktigt boende

Beskrivning

Arbetet med att motverka hemlöshet fortsätter och utgår från stadens hemlöshetsprogram. Barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden är en särskilt prioriterad målgrupp där barnens behov uppmärksammas utifrån deras särskilt utsatta situation. Ett viktigt arbete i detta är att fortsätta med den interna samverkan inom förvaltningen kring det vräkningsförebyggande arbetet. Medborgarkontorets verksamhet fortsätter utveckla bostadsvägledningen för att erbjuda stöd till varaktiga boenden.

Bostad först

Socialtjänsten arbetar för att minska antalet akuta boendelösningar samt öka antal bostadskontrakt enligt modellen "Bostad först" och försöks- och träningslägenheter ska erbjudas. Personer med funktionsnedsättning som bor i grupp- eller servicebostad enligt LSS som önskar ett mer självständigt boende ska ges möjlighet att flytta till en försöks- eller träningslägenhet.

Boende för äldre

Äldre informeras i ett tidigt stadium om vilka boendialternativ som finns och om det egna ansvaret att se över sin boendesituation så att den passar och är tillgänglig. Många äldre vill kunna bo kvar hemma, möjligheten till det kan förlängas med hemtjänstinsatser och genom utvecklig och införande av välfärdsteknik.

Bostäder med särskild service

I Bromma ska personer med funktionsnedsättning som har behov av bostad med särskild service inte behöva vänta på att få insatsen verkställd. I de fall insatsen av någon orsak inte kan verkställas omedelbart ska kompensatoriska insatser erbjudas. Ingen ska tacka nej till en grupp- eller servicebostad på grund av att de inte har råd med den. Tydlig information ges till brommabor som beviljas bostad med särskild service om de statliga och kommunala ekonomiska bidrag som den enskilde kan ansöka om.

Boendeplanering

För att säkerställa att bostäder med särskild service, särskilda boenden för äldre och förskolelokaler planeras in i nya områdesplaner och detaljplaner, sker samverkan med olika parter i planeringsprocessen. För att lokala strategiska frågor ska kunna tas upp tidigt i planeringsstadiet ingår förvaltningen frekvent i olika samverkansformer med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, Micasa, SISAB, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen. Prognoser för kommande behov av olika boendeformer tas fram årligen inom boendeplaneringsprocessen.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att medarbetare i Bromma ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.

Nämnden fokuserar på att skapa en hållbar arbetsmiljö och säkerställa hög kvalitet inom alla verksamhetsområden. Medarbetarna ses som nyckeln till framgång, och därför satsas det på att utveckla en lärande kultur där tillit och öppenhet genomsyrar organisationen.

Förvaltningen strävar efter att vara en jämställd arbetsgivare med nolltolerans mot diskriminering och trakasserier samt att utjämna osakliga löneskillnader.

Kompetensförsörjning är ett strategiskt fokusområde där målet är att öka samarbetet, både internt och med externa aktörer som universitet och högskolor, för att möta framtida utmaningar. För att locka fler kompetenta medarbetare och minska beroendet av timavlönade ska minst 90 procent av medarbetarna ha tillsvidareanställningar på heltid. Detta åstadkoms bland annat genom inrättande av resursteam och långsiktig rekryteringsplanering.

Satsningen på "Aktivt medarbetarskap" fortsätter under 2025 för att skapa engagerade medarbetare som bidrar till verksamhetsutvecklingen. Alla medarbetare ska känna sig delaktiga i organisationens mål och utveckling, vilket stärker arbetsmotivationen och kvaliteten på de tjänster som erbjuds till invånarna.

Förvaltningen arbetar även med att utveckla ledarskapet genom utbildningar och stöd till chefer, särskilt inom förändringsledning och arbetsmiljö. En ny chefsstruktur införs för att skapa tydligare roller och mandat, vilket ska underlätta ett hållbart och effektivt ledarskap. Detta inkluderar särskilda satsningar på att hantera hot, våld och rehabilitering för att trygga arbetsmiljön.

För att förbättra den systematiska arbetsmiljön implementeras ett nytt digitalt verktyg (SAM-ILS), vilket omfattar både fysiska och sociala skyddsronder samt uppföljning av arbetsmiljön. Samtidigt fortsätter arbetet med att motverka otillåten påverkan.

Förvaltningen ska också stärka sitt arbetsgivarvarumärke genom samverkan med universitet och lärosäten för att attrahera nästa generation medarbetare. Praktikplatser erbjuds kontinuerligt, vilket fungerar som en viktig grund för rekrytering och kompetensutveckling. Detta kompletteras med en fortsatt satsning på utbildning och kompetenshöjning, så att förvaltningen kan möta brommabornas behov med rätt kompetens.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	83	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom omsorg om funktionsnedsatta	90 %	90%	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal	90 %	90%	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen			
Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	5,5	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	15	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	12,5	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Sjukfrånvaro	8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14	2,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden införa arbetsskor inom äldreomsorgen för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ställa om vikarietillsättningen i förskolan, där tillsvidareanställda vikarier på exempelvis enhetsnivå är utgångspunkten	2025-01-01	2025-09-30

Nämndmål: 3.4.1. Medarbetare i Bromma har goda förutsättningar att göra ett bra jobb med fokus på brommaborna

Beskrivning

Förvaltningens medarbetare är nyckeln till god kvalitet inom alla verksamhetsområden. Förvaltningen ska stödja ett hållbart arbetsliv och medarbetarnas kompetens ska tillvaratas genom en lärande kultur i ett öppet klimat präglad av tillit. Bromma ska vara en jämställd arbetsgivare. Osakliga löneskillnader ska utjämnas och nolltolerans mot diskriminering och trakasserier ska råda.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är det andra av tre strategiska fokusområden. Förvaltningens avdelningar ska gemensamt göra en förflyttning inom området. För att lyckas med det krävs det att saker görs på nya sätt och att den interna samverkan och samverkan med andra förvaltningar och akademien utvecklas. Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetsätt som bidrar till att lösa nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart sätt - ekonomiskt,

socialt och miljömässigt. Förvaltningens chefer ska stödja medarbetare att aktivt arbeta för att utveckla och omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar som i slutändan kommer brommaborna till del.

För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar ska medarbetare erbjudas tillsvidareanställning på heltid. Målet är att minst 90 procent av de anställda ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Antalet timavlönade ska minska genom fler heltidstjänster och olika typer av resursteam. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. Den kompetensbaserade rekryteringsprocessen ska fortsatt stärkas och kompletteras med mallar för arbetsprover inom respektive verksamhetsområde för att säkerställa att kravprofilen för respektive befattning uppnås. Under 2024 har en obligatorisk rekryteringsutbildning skett för samtliga chefer. Detta kommer att medföra en ökad kompetens att ta fram och genomföra arbetsprover inför rekrytering under 2025.

Aktivt medarbetarskap

Förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen. Satsningen "Aktivt medarbetarskap" fortsätter under 2025. Alla verksamheter arbetar med övningar som kopplar till medarbetarskapet på arbetsplatsträffar eller i andra mötesforum. Satsningen förväntas leda till bestående effekter eftersom arbetet pågår löpande under två år. Satsningen har en tydlig koppling till stadens personalpolicy, kvalitetsprogram och till så kallade friskfaktorer. Målet med satsningen är delaktiga, engagerade medarbetare som bidrar till kvalitet och utveckling som skapar värde för brommaborna.

Stärkt arbetsgivarvarumärke

Förvaltningen ska arbeta med att stärka arbetsgivarvarumärket för att på det sättet attrahera fler medarbetare att söka sig till Bromma. Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund. Förvaltningen ska öka sin kunskap och få insikter om nya generationers medarbetare för att strategiskt kunna möta behov och förväntningar.

Medarbetardelaktighet och meningsfullhet

Alla medarbetare ska känna till de mål och resultat som ska nås. Detta kräver en hög grad av delaktighet, engagemang och eget aktivt ansvarstagande av samtliga medarbetare. Medarbetare ska känna att deras arbete är meningsfullt och att de är delaktiga i utvecklingen av verksamheten och i arbetet med att uppnå satta mål. För att stärka kompetensen inom förvaltningens verksamheter uppmuntras medarbetare att genomföra utbildningar som anordnas av både staden och förvaltningen.

Stöd i ledarskapet

Förvaltningen ska ge stöd i ledarskapet, dels genom utbildningssatsningar, dels genom dialogmöten utifrån olika teman. Basutbildning för nya chefer ska ge en stabil grund för att

arbeta som chef i Bromma. Chefer ska leda i enlighet med stadens chefsprofil. Ledarskapet ska vara präglad av kommunikation, tillit och mod för ett aktivt förändringsarbete i en öppen och tillåtande kultur, samtidigt som utmanande situationer ska kunna hanteras. Beslutet om riktlinje för ny chefsstruktur tydliggör befattningen chef, dess uppdrag, befogenheter och mandat samt säkerställer en enhetlig chefsstruktur och skapar bättre förutsättningar för ett hållbart ledarskap, vilket gynnar verksamheterna samt stärker arbetsgivarvarumärket.

Arbetet med att stödja cheferna genom hela rehabiliteringsprocessen fortsätter att prioriteras likaså det förebyggande arbetet med särskild uppmärksamhet på korttidsjukfrånvaron. Under 2025 kommer förvaltningen stärka det förebyggande arbetet mot hot och våld samt säkerställa kompetens för att kunna tillhandahålla såväl akut som långsiktigt stöd till medarbetare som utsatts för hot och våld i sitt arbete.

Ny chefsstruktur och organisation

Utifrån stadens nya chefsstruktur fattades den 31 oktober beslut om ny organisation avseende avdelningarna Förskola och Socialtjänst och fritid. Förändringen träder i kraft den 1 januari 2025. Arbetet med chefsstrukturen inom avdelning Äldreomsorg är fortfarande delvis vilande. Befattningarna Områdeschef och Enhetschef införs inom vård- och omsorgsboende och hemtjänst. Inga förändringar inom Beställarenheten ÄO och Enheten för förebyggande genomförs i nuläget. Under året kommer förvaltningens chefer erhålla kompetensutveckling i förändringsledning och ekonomi.

Under hösten 2024 initierades en genomlysning av förvaltningens administrativa stödfunktioner med syfte att utreda vilka förbättringsmöjligheter som finns för ökat samarbete inom förvaltningen. Arbetet kommer att fortsätta med utgångspunkt i de rekommendationer som framgår av den rapport som kommer redovisas då genomlysningen är slutförd.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete förebygger ohälsa och olycksfall samt bidrar till en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv. Arbetet fortsätter med

- att utveckla och förbättra det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet fortsätter,
- att utveckla friskfaktorer fortsätter bland annat inom ramen för stadens kvalitetsprogram, utveckling av chefsprofilen och den särskilda satsningen ”Aktivt medarbetarskap” samt i förvaltningens utbildningar inom arbetsmiljö- och hälsoområdet,
- att förebygga otillåten påverkan ska intensifieras och sker främst inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Under 2025 kommer ett nytt verktyg att implementeras (SAM-ILS) gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket innebär att arbetsmiljöronder kommer att utföras i SAM-ILS. Förutom fysisk skyddsronder (arbetsplatsens utformning) kommer även skyddsronder gällande den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) samt hot och våld, första hjälpen och krisstöd att genomföras i verktyget. I SAM-ILS kommer även den årliga uppföljningen gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet att redovisas.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp årligen på enhetsnivå, avdelningsnivå och på förvaltningsövergripande nivå.

Handlingsplan för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare

Utifrån handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare kommer förskolan ha fokus på följande målområden:

- Tydliga roller och ansvar
- Grundläggande förutsättningar
- Närvarande ledarskap
- Hälsa

Utifrån den nya chefsstrukturen kommer det bli nödvändigt att fokusera särskilt på roller och ansvar utifrån de nya befattningarna för att säkerställa att intentionerna med chefsstrukturen uppfylls. Målet med den nya chefsstrukturen är att det närvarande ledarskapet ska stärkas där chefsuppdraget blir mer avgränsat med syftet att åstadkomma en mer ändamålsenlig och hållbar organisation.

Sjukfrånvaron är fortfarande en utmaning för förskolorna och den ligger fortsatt på höga nivåer. Friskfaktorer kommer fortsatt vara i fokus och det aktiva medarbetarskapet som handlar om att de lyfta de anställdas möjlighet att både påverka sin roll, sin arbetsmiljö och sina förutsättningar. Förvaltningen har identifierat ett behov av att titta på vissa frågor i medarbetarenkäten och sammanföra detta med sjukfrånvaron för att identifiera rätt stödinsatser då vissa förskolor sticker ut i statistiken. Särskilda resursteam/tillsvidareanställda vikarier ska införas för att det så långt som möjligt ska finnas kända resurser vid sjukdom som kan avlasta ordinarie personal.

Den gemensamma modellen för pedagogisk utvecklingstid infördes under 2024 ska utvärderas och anpassas till förskoleförvaltningens modell som ska utredas under året.

Handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten

Arbete utifrån handlingsplanens fyra fokusområden ska prioriteras. Inom avdelning socialtjänst och fritid och avdelning äldreomsorg ska arbetsgrupper skapas för att arbeta fram och samordna aktiviteter som leder till en mer hållbar arbetssituation för biståndshandläggare, socialsekreterare samt chefer inom socialtjänsten.

Riskbedömningar kring hot och våld samt förebyggande åtgärder ska ske systematiskt inom verksamheterna för att medarbetare och chefer ska känna sig trygga på sitt arbete. Arbetet kring att förebygga otillåten påverkan ska fortsätta och i de fall det sker incidenter gällande hot och våld eller otillåten påverkan ska rapportering ske för dokumentation och åtgärder.

Samverkan med universitet, högskolor och andra lärosäten fortsätter. Praktikplatser erbjuds som ett led i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Mottagandet av studenter utgör en viktig rekryteringsgrund. Förvaltningen ska öka sin kunskap och få insikter om nya

generationers medarbetare för att strategiskt kunna möta behov och förväntningar.

Medarbetare ges möjlighet till kompetensutveckling. Kompetenta och engagerade medarbetare som har möjlighet till kontinuerlig utveckling och karriärmöjligheter är avgörande för socialtjänstens verksamheter och bidrar till att brommaborna möter personal med rätt kompetens. Medarbetare uppmuntras att genomföra utbildningar som anordnas av både staden och förvaltningen, där kompetenshöjande insatser som bidrar till verksamhetsplanens måluppfyllelse särskilt prioriteras.

Kvalitetsutmärkelsen

Som ett led i kvalitetsarbetet uppmuntras fler verksamheter att delta i stadens kvalitetsutmärkelse. En referensgrupp ska ge stöd till verksamheterna i arbetet med att upprätta bidrag.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel medarbetare som kan rekommendera sin arbetsplats till andra	75 %		År
Andel medarbetare som känner till rutinen om i vilken utsträckning de förväntas vara tillgängliga och nåbara utanför ordinarie arbetstid	80 %		Tertial
Andel medarbetare som upplever att arbetet känns meningsfullt	88 %		År
Andel medarbetare som upplever balans mellan krav och resurser i arbetet	80 %		Tertial
Andel medarbetare som vet vart de kan vända sig och vilken hjälp de kan få om de känner sig utsatta	100 %		Tertial
Andel medarbetare som är insatta i arbetsplatsens mål	89 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
En förvaltningsövergripande introduktionsdag återinförs för nyanställda i Bromma	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska fortsätta att stärka och utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska se över vaktmästarfunktionerna för att optimera stödet till verksamheterna	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska stärka det förebyggande arbetet mot hot och våld	2025-01-01	2025-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens chefer ska stärka sin kompetens i förändringsledning	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningsövergripande arbetsgrupper ska samordna aktiviteter utifrån Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla verksamheter ska ha en hög beredskap för oväntade händelser.

Nämnden stärker sin beredskap för oväntade händelser och kriser genom ökad kompetens, uppdaterade krisledningsplaner och kontinuerliga övningar. Fokus ligger på att säkerställa förmågan att minimera konsekvenserna av både väpnade angrepp och extraordinära händelser i fredstid.

Fyra trygghetspunkter har inrättats i Bromma för att ge stöd till invånarna vid kriser, och beredskapsplaner finns för att skydda äldre och sårbara grupper mot klimatförändringars effekter som värmeböljor och skyfall. Förvaltningen förbättrar sina inköpsrutiner för att förhindra oegentligheter och stärka avtalsuppföljning. Kris- och kontinuitetsplaner utvecklas löpande för att säkerställa verksamhetens kontinuitet vid el- eller vattenbortfall.

Bromma stadsdelsförvaltning arbetar systematiskt med informationssäkerhet enligt Stockholms stads riktlinjer för att stärka invånarnas trygghet och förtroende. Arbetet omfattar organisatorisk säkerhet, IT-säkerhet och fysisk säkerhet. Förvaltningen höjer kompetensen inom informationssäkerhet genom utbildning av alla medarbetare och chefer, som enhetschefer ansvarar för.

Varje verksamhet måste säkerställa att all informationshantering följer stadens riktlinjer och att IT-system informationsklassas. Detta görs genom att utse ansvariga chefer (objektägare) och objektledare för varje IT-tjänst, som säkerställer korrekt hantering och drift.

Vid informationssäkerhetsincidenter prioriteras snabb hantering för att minimera skador och lära av situationen. Genom incidenthantering och löpande utvärderingar förbättras informationssäkerheten kontinuerligt, vilket bidrar till effektivare skydd av information och högre säkerhet för Brommas invånare.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	40 %	70 %	År
 Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	100 %	82 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med socialnämnden pröva möjligheten att etablera ledsagning i egen regi i alla stadsdelsområden	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.5.1 Brommas verksamheter har en hög beredskap för oväntade händelser

Beskrivning

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att alla verksamheter ska ha en hög beredskap för oväntade händelser.

Förvaltningen ska utveckla sin krisledningsorganisation samt krisledningsplan i syfte att bli mer spetsiga i sin förmåga att leda och hantera oönskade händelser. En ny samarbetsyta för såväl krigs- som krisledningsorganisationen ska tas fram. Den civila beredskapen ska stärkas genom interna kommunikationsinsatser vid chefsforum och på personaldagar. Brommas trygghetspunkters funktion ska utvärderas för att effektivisera och eventuellt höja förmågan för att möta den ökade oron och stärka vår motståndskraft.

Förvaltningen ska delta i den stadsövergripande övningen STADSÖ 2025 som kommer hantera krisorganisationen, samt att krisstödet i Bromma stadsdelsförvaltning deltar i en fullskalig övning under 2025 där hela eller delar av stadsdelsförvaltningens krisledningsorganisation eventuellt aktiveras. Dessutom kommer möjligheten till extern utbildning av krisledningsorganisationen tas fram.

För att Brommas äldre och andra sårbara grupper ska vara trygga är det av stor vikt att beredskapen är hög i händelse av kris eller effekter av klimatförändringarna så som värmeböljor och skyfall. Inom verksamheterna finns planer för att upprätthålla kontinuiteten vid eventuella el- eller vattenbortfall. Inom äldreomsorgens alla verksamheter finns handlingsplaner för att säkra äldres hälsa under längre perioder med höga temperaturer. Boenden och förskolor planerar för beredskapslager och för att klara grundläggande måltidsbehov för brukare, barn och personal i flera dygn.

Åtgärder utifrån förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys genomförs inom respektive avdelning. Kris- och kontinuitetsplaner på både övergripande och verksamhetsnivå ska kontinuerligt utvecklas och uppdateras utifrån ny kunskap. Krisövningar ska genomföras för att säkerställa att planerna fungerar och är kända av alla.

Inköp ska i första hand göras genom stadens inköpssystem, vilket garanterar att varor och tjänster köps av leverantörer som staden har avtal med. Andelen elektroniska inköp ska öka under 2025. I syfte att stärka beredskapsförmågan för att motverka organiserad brottslighet och oegentligheter ska arbetet med upphandlings- och inköpsförfaranden samt avtalsuppföljning stärkas och i högre grad systematiseras.

Minst en gång om året följer förvaltningen upp de avtal och leverantörer som är upphandlade för att säkerställa att avtalen följs och att brister uppmärksammas.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Chefer och behöriga beställare inom förvaltningen ska genom utbildningsinsatser utveckla sin kompetens inom upphandling och avtalsuppföljning	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska fortsätta att stärka och systematisera arbetet med upphandlings- och inköpsförfaranden samt avtalsuppföljning	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska genomföra kompetenshöjande aktiviteter samt stärka stödet kring systemhotande verksamhet	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska implementera säkerhetsrutiner i förvaltningshuset	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utreda möjligheten att övergå till lokalvård/städ i egen regi	2025-01-01	2025-12-31
Nämndens plan för civil beredskap ska stärkas och implementeras	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.5.2 Informationssäkerhetsarbetet i Bromma är effektivt och ändamålsenligt för brommabornas trygghet

Beskrivning

Enligt Stockholms stads riktlinjer för informationssäkerhet ska förvaltningen ha ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Arbetet bidrar till brommabornas trygghet och förtroende för Bromma och för staden som helhet. Informationssäkerhet innebär skydd av information, oavsett om den är muntlig, pappersbunden eller digital. Arbetet utförs inom tre områden; organisatorisk säkerhet, IT-säkerhet och fysisk säkerhet.

Kompetensen om informationssäkerhet ska höjas inom hela förvaltningen. Det är verksamhetens chef som ansvarar för att den egna verksamhetens informationshantering följer riktlinjer för informationssäkerhet.

Åtgärder ska genomföras inom varje verksamhet för att stärka informationssäkerhetsarbetet. Bland annat ska enhetschefer/rektorer säkerställa att alla medarbetare har genomfört stadens obligatoriska utbildningar om informationssäkerhet. Avdelningschefer säkerställer att samtliga enhetschefer har genomfört stadens utbildning om informationssäkerhet för chefer.

IT-system som verksamheterna använder ska informationsklassas. Informationsklassningen hjälper verksamheten att välja rätt åtgärder för att skydda informationen. All informationshantering har en ansvarig chef som benämns objektägare. Varje IT-tjänst ska också ha en objektledare. Objektledaren ansvarar för drift och förvaltning av tjänsten samt säkerställer att tjänsten informationsklassas. Under året ska alla IT-tjänster som hanterar information ha en objektägare och en objektledare.

Om en informationssäkerhetsincident inträffar ska en väl fungerande incidenthantering minska konsekvenser för verksamhet och berörda individer. Fel ska åtgärdas och erfarenheten

ska bidra till att förvaltningens informationshantering ständigt förbättras genom utvärdering och lärande.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens nyckelpersoner ska utbildas i de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet	2025-01-01	2025-12-31
Samtliga IT-tjänster som förvaltningen använder ska vara klassade	2025-01-01	2025-12-31
Samtliga verksamheter ska skriva lokala rutiner utifrån Brommas lokala tillämpningsanvisningar för informationssäkerhet	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för att tryggheten ska öka genom förebyggande insatser.

Bromma stadsdelsnämnd arbetar strategiskt för att öka tryggheten i området genom samverkan med externa aktörer som polisen, näringslivet och civilsamhället. Fokus ligger på social och situationell prevention enligt stadens trygghets- och säkerhetsprogram. För att minska kriminalitet och öka tryggheten genomförs trygghetspromenader, förbättring av belysning samt upprustning av aktivitetsytor. Förvaltningen ska även planera medborgardialoger kring specifikt trygghet.

Platssamverkan vid Brommaplan och Blackeberg prioriteras för att minska brottslighet och skapa säkra miljöer. Förvaltningen samarbetar också med ideella föreningar och stödjer dem som främjar trygghet. Ett brottsförebyggande råd (BRÅ) träffas regelbundet för att analysera läget och planera åtgärder.

För unga i riskzonen stärks samarbetet mellan socialtjänst, skola och polis för att förebygga rekrytering till kriminalitet. Skolsociala team och föräldrastödsprogram ska främja elevernas närvaro och välmående. Ungdomens hus och fritidsverksamheter utvecklas för att skapa trygga miljöer.

Nämnden satsar på att motverka våld i nära relationer genom utbildning och stöd, samt genom Islandsmodellen som fokuserar på akut hjälp till våldsutsatta familjer. Även äldreomsorgen inkluderas i arbetet med utbildning om våld i nära relationer för tidig upptäckt och stöd.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	85 %	79 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	74 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	74 %	73 %	År

Nämndmål: 3.6.1. Brommaborna är trygga genom förebyggande insatser

Beskrivning

Att Bromma är ett tryggt och säkert stadsdelsområde är det tredje prioriterade strategiska fokusområdet inom förvaltningen. Förvaltningens samverkan internt och med externa aktörer (andra förvaltningar, bolag, näringsliv, polisen, civilsamhälle etc) är av stor vikt i arbetet och är under ständig utveckling.

Utgångspunkten för Brommas trygghetsarbete är situationell och social prevention. Stadens trygghetsprogram och säkerhetsprogram ligger till grund för hur förvaltningen planerar,

genomför och utvecklar trygghets- och säkerhetsarbetet i Bromma. Tillsammans utgör de bägge programmen övergripande inriktning för stadens arbete med att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. Arbetet utgår även från stadens program om alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och nikotinprodukter samt spel om pengar samt stadens strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet.

En ren och välskött stadsmiljö bidrar till ökad känsla av trygghet. Förvaltningen fortsätter arbetet med slyröjning, förbättrad belysning, trygghetspromenader och medborgardialoger. Olika typer av spontanaktivitetsytor ska fortsatt anläggas på parkmark och upprustas i områden som idag upplevs som otrygga för att fler människor ska röra sig i området, vilket förväntas minska otryggheten ytterligare.

På lokal nivå i Bromma finns ett operativt brottsförebyggande råd (BRÅ) som träffas var fjortonde dag och delar lägesbilder, som ligger till grund för riktade åtgärder. I det förebyggande trygghetsarbetet kommer förvaltningen även samarbeta med ideella föreningar i Bromma. Föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet prioriteras vid beslut om föreningsbidrag.

Förvaltningen behöver utveckla den digitala närvaron i det preventiva och trygghetsskapande arbetet.

Trygg och lärande miljö inom förskolorna

Förskolorna är en viktig del i det förebyggande arbetet att ge alla barn möjlighet till en trygg och lärande miljö. För att upptäcka barn som far illa och i förlängningen minska riskerna att barn utsätts för våld, hamnar i kriminalitet och socialt utanförskap ska barnhälsoarbetet och förskolornas samverkan med socialtjänsten fortsätta utvecklas och stärkas.

Samverkansöverenskommelsen med polisen

Samverkan för ett tryggt och säkert stadsdelsområde sker bland annat genom den lokala samverkansöverenskommelsen som förvaltningen har tillsammans med lokalpolisområdet och utbildningsförvaltningen. Årligen revideras en gemensam lägesbild. Utifrån identifierade lokala behov i lägesbilden fortsätter arbetsgrupper med representanter från berörda verksamheter arbetet med orsaksanalyser samt genomförandet av åtgärder och aktiviteter för en ökad trygghet och minskad brottslighet inom stadsdelsområdet.

Bob-råd

Förvaltningen arbetar sammanhållet kring barn och unga som begår eller riskerar att begå grova brott (Bob). Förvaltningen fortsätter med utformningen av ett Bob-råd genom en arbetsgrupp bestående av representanter från socialtjänst, polis, skola och region inom ramen för SÖK-arbetet.

Platssamverkan

Platssamverkan vid Brommaplan och Blackeberg fortsätter och innebär att tillsammans arbeta

praktiskt och strategiskt med trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder i avgränsade områden inom stadsdelsområdet. Projektet för Brommaplan leds av förvaltningen och samverkan sker med bland annat trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, polisen, regionen och näringsidkare. Polisen ansvarar för arbetet med platssamverkan i Blackeberg i samverkan med förvaltningen, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen och fastighetsägare, då Blackeberg fortsatt är en öppen drogscen. I arbetet med platssamverkan är det lokala näringslivet en viktig part.

Platsaktivering

Sommar i Bromma fortsätter under 2025 för att aktivera olika områden i stadsdelen. Platsaktivering sker med fokus på Mariehäll och andra områden utifrån kontinuerligt reviderade lägesbilder.

Trygghetsvandringar och medborgardialog

Trygghetsvandringar genomförs regelbundet tillsammans med medborgare, polis och näringsliv som bidrar till ökad trygghet genom riktade insatser och åtgärder som är baserade på brommabornas behov och önskemål.

Medborgardialoger sker regelbundet i olika former för att få med brommabornas fokus.

Unga i risk för destruktivt beteende och kriminella miljöer och livsstilar

Arbetet med att förebygga och möta behov tidigt ska utvecklas. En "första-linjen-verksamhet" ska utformas i enlighet med nya socialtjänstlagen.

Barn och unga i Bromma ska inte rekryteras in i kriminalitet. En välfungerande skolgång är en central del i detta arbete. Förvaltningen ska inrätta funktionen skolsamordnare som arbetar samordnat med skolgången för placerade barn. Skolsociala team arbetar tillsammans med Brommas grundskolor gällande elever som har en måttlig skolfrånvaro för att förhindra att skolfrånvaron ökar. Socialtjänsten arbetar brett i stöd och råd gentemot föräldrar.

Förvaltningen ska i samverkan med skolan fortsätta att erbjuda och vidareutveckla föräldrastödsprogram för att möta föräldrars behov av stöd. Västerorts ungdomsmottagning (VUM) arbetar för att stärka ungas hälsa. Socialtjänsten erbjuder också stöd till enskilda som har behov av ett särskilt stöd.

Fältassistenterna besöker skolor och andra arenor där ungdomar befinner sig, med fokus på utemiljöer och de tidpunkter då ungdomarna vistas där. Fältassistenterna samarbetar med mobila ordningsvakter, nattvandrare och andra vuxna.

Välfärdsbrottslighet

Arbete kring otillåten påverkan samt hot och våld ska fortsätta. Leverantörer som förvaltningen upphandlat genom individuella avtal ska följas upp regelbundet. Förvaltningen deltar i den stadsövergripande arbetsgruppen avseende fusk inom området personlig assistans.

Våldsbejakande extremism

Verksamheter inom avdelning socialtjänst och fritid vidtar åtgärder för att öka medarbetare och chefers kunskaper gällande våldsbejakande extremism.

ANDTS-förebyggande arbete

Öppen narkotikaförsäljning och alkohol- och narkotikaanvändning ska motverkas. Det är viktigt att det uppsökande arbetet för att nå ungdomar som brukar narkotika och barn och unga som spelar om pengar stärks. Socialtjänstens verksamheter som riktar sig mot barn och unga ska genom utbildningsinsatser öka sina kunskaper gällande spel om pengar.

Trygg fritid

Den öppna fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet och ska utvecklas vidare för att säkerställa en trygg miljö för ungdomarna i det nyöppnade Ungdomens hus. Genom fritidsverksamhetens arbete utifrån metodstödet ”En fritid fri från våld” stärks det våldsförebyggande arbetet inom fritiden.

Förvaltningen ser över en utveckling av fritidsverksamheten, för att bredda utbudet och öppettiderna och att fritidsverksamheter i någon form ska finnas på fler platser i stadsdelsområdet. Mariehäll är ett särskilt prioriterat område i detta utvecklingsarbete.

Våld

Relationsvårdsteamet (RVT) erbjuder stöd och skydd till våldsutsatta för att enskilda ska få möjlighet att leva ett liv fritt från våld. Insatser till våldsutövare är viktigt i utvecklingen mot att våldet ska upphöra. Stadens Bryt upp-program - sammanhållet stöd för våldsutsatta ska implementeras som ger stöd till processer, rutiner och insatser till våldsutsatta.

Islandsmodellen är en samverkansmodell mellan polis och socialtjänst vid och efter akuta våldshändelser i familjer med barn. Arbetssättet ska implementeras inom förvaltningen i samråd med polis. Målet med modellen är att tillvarata våldsutsatta barn och vuxnas rätt till stöd och skydd samt möjliggöra för våldsutsatta att remitteras till behandlande enhet så nära anslutning som möjligt till våldshändelsen.

För att tidigt kunna upptäcka och stödja äldre som lever i en relation med våld erbjuds alla biståndshandläggare inom äldreomsorgen utbildning i våld i nära relation.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel brommabor som känner sig trygga i stadsdelsområdets parker och grönområden	83 %		År
Preventionsindex mini - indexvärde för nämndens ANDTS-förebyggande arbete	86		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska ta fram och testa nya arbetssätt med målet att öka brommabornas upplevelse av trygghet inom stadsdelsområdet	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utveckla arbetssätt för att minska antalet öppna drogscener i Bromma	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska utveckla samverkan med ideella föreningar inom ramen för det trygghetsskapande arbetet	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens verksamheter inom avdelning socialtjänst och fritid ska vidta åtgärder för att öka medarbetare och chefers kunskaper gällande våldsbejakande extremism	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens verksamheter ska vidta åtgärder för att öka sina kunskaper gällande spel om pengar	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att nämndens verksamheter arbetar för ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde.

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter. Medarbetarnas kunskap om agendan och de 17 globala målen har över tid ökat. Nämnden främjar jämställdhet och mänskliga rättigheter genom att följa stadens program för att motverka rasism, stärka barnens rättigheter och stötta HBTQI-personer. Utbildningar om HBTQI-frågor har genomförts för medarbetare, och insatser fortsätter för att säkerställa ett inkluderande bemötande.

Mänskliga rättigheter

Stadens arbete för att säkerställa de mänskliga rättigheterna ska intensifieras. I detta innefattas att motverka alla former av rasism, stärka barnets rättigheter, nationella minoriteters rättigheter och jämställdhet samt lika rättigheter och möjligheter för hbtqi. Under året ska stadens nya program för mänskliga rättigheter implementeras. Tillhörande handlingsplaner ska utifrån denna arbetas fram.

Jämställdhet

Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Pojkar och flickor, kvinnor och män ska få sina behov respekterade och tillgodosedda. För att kunna utveckla arbetet med jämställdhet behöver det finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Skillnaderna i förutsättningar ska synliggöras och medvetenheten hos förvaltningens medarbetare behöver öka.

Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en ökad jämställdhet

Barns rättigheter

Inom förskolans verksamhet ska flickor och pojkar ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där

det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer. Alla förskolor har nu tillgång till böcker och inspirationsmaterial på hur de kan arbeta och det finns goda exempel i verksamheten. Metoder kring att sprida arbetssätt och goda exempel behöver utvecklas.

Inom förvaltningen fortsätter arbetet med att implementera barnrättsperspektivet. Rutiner och arbetssätt utvecklas för att säkerställa att barns rättigheter tas tillvara. I förvaltningens tjänsteutlåtande görs både en jämställdhetsanalys och en barnkonsekvensanalys i ärenden där detta är relevant.

Vid fördelning av föreningsbidrag säkerställs att föreningar som mottar bidrag står bakom den demokratiska rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män/flickor och pojkar samt barnkonventionens principer. Under 2025 prioriteras särskilt verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor och föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet.

HBTQI

Förvaltningen ska fortsätta att erbjuda HBTQI-häng, Indigo, som är en HBTQI-certifierad verksamhet. Indigo drivs på Ungdomens hus av Fritiden och fältverksamheten gemensamt. Syftet är att erbjuda målgruppen möjlighet att på ett tryggt sätt få delta i aktiviteter på Ungdomens Hus.

Nationella minoriteters rättigheter

Kunskapen om nationella minoriteters rättigheter ska också öka genom olika insatser. Barn som tillhör de nationella minoriteterna ska i förskolan stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet.

Den förebyggande verksamheten inom äldreomsorgen arbetar aktivt med att belysa de nationella minoriteterna för ökad delaktighet och ökad kunskap.

Socialtjänsten utvecklar arbetssätt som tillvaratar och tillgodoser stödbehov hos barn som är placerade utanför hemmet gällande nationella minoritetsspråk och minoritetskultur. Barn och unga som placeras i familjehem ska ges möjlighet att behålla sin identitet och sitt ursprung. Vårdnadshavares önskemål tas tillvara så länge det inte strider mot barnets behov. För barn med annat språk ska möjligheten till modersmålsundervisning undersökas.

Lokal demokrati – medborgarbudget

Dialogen med brommaborna ska stärkas inom stadsmiljöområdet för att öka delaktighet och inflytande samt för att tillvarata brommabornas lokalkännedom. Planering för ytterligare stadsmiljöprojekt med medborgarbudget ska påbörjas under året. För att öka förtroendet för förvaltningen och möjliggöra delaktighet ska kommunikationen stärkas ytterligare med brommaborna.

Dialogen med Brommas ungdomar ska stärkas genom inrättandet av ett ungdomsråd eller ungdomskommitté. Även möjligheten att använda systemet med medborgarbudget för att stärka ungdomars delaktighet i utvecklandet av fritidsverksamheten ska ses över. Under inledningen av året ska en modell arbetas fram för hur förvaltning och nämnd tillsammans ska arbeta med medborgardialoger, trygghetsvandringar och medborgarbudget.

Motverka rasism

Förvaltningens ska arbeta för att rasism motverkas och stadens nya MR-program samt handlingsplanen mot rasism ska implementeras. Förvaltningens verksamheter vidtar åtgärder för att öka kunskaperna kring mänskliga rättigheter och rasism.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	45 %	39 %	År

Nämndmål: 3.7.1 Bromma är ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde

Beskrivning

Arbetet med genomförandet av Agenda 2030 fortsätter. Medarbetarnas kunskap om agendan och de 17 globala målen har över tid ökat. Det har blivit tydligt hur den egna enhetens ordinarie arbete bidrar till en hållbar stad och stadens måluppfyllnad. Samverkan internt mellan olika verksamhetsområden och externt med olika aktörer ska fortsätta att stärkas, vilket ökar möjligheterna att nå de mål som särskilt berör nämndens verksamheter.

Mänskliga rättigheter

Stadens arbete för att säkerställa de mänskliga rättigheterna ska intensifieras. I detta innefattas att motverka alla former av rasism, stärka barnets rättigheter, nationella minoriteters rättigheter och jämställdhet samt lika rättigheter och möjligheter för hbtqi. Under året ska stadens nya program för mänskliga rättigheter implementeras. Tillhörande handlingsplaner ska utifrån denna arbetas fram.

Jämställdhet

Brommaborna ska mötas av öppna, jämställda och demokratiska verksamheter. Pojkar och flickor, kvinnor och män ska få sina behov respekterade och tillgodosedda. För att kunna utveckla arbetet med jämställdhet behöver det finnas ett medvetet och reflekterande arbete kring de normer som råder i samhället. Skillnaderna i förutsättningar ska synliggöras och medvetenheten hos förvaltningens medarbetare behöver öka.

Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i både beslut och genomförande. För att följa vart resurserna går och vilken effekt de får för brommaborna är resultatet för flertalet indikatorer könsuppdelade. Den könsuppdelade statistiken möjliggör analyser av hur resurserna används och dess effekter. Olikheter mellan könen uppmärksammas och analyser av resultaten genomförs för att utröna om skillnaderna är relevanta eller om åtgärder behöver genomföras för en ökad jämställdhet. Ibland är det svårt att se orsakssamband. Resultaten får då följas under en längre tid för att bättre kunna analysera könsskillnader mellan pojkar och flickor, kvinnor och män i syfte att upptäcka mönster och tillsätta riktade åtgärder.

Barns rättigheter

Varje barn har rätt att få känna sig betydelsefullt och uppleva sitt eget och allas lika värde. Inom förskolans verksamhet ska flickor och pojkar ges samma utrymme i utbildningen och få sina behov respekterade och tillgodosedda. Alla barn ska mötas i en förskoleverksamhet där det råder ett öppet och demokratiskt klimat i enlighet med barnkonventionen. Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer. Alla förskolor har nu tillgång till böcker och inspirationsmaterial på hur de kan arbeta och det finns goda exempel i verksamheten. Metoder kring att sprida arbetssätt och goda exempel behöver utvecklas.

Inom förvaltningen fortsätter arbetet med att implementera barnrättsperspektivet. Rutiner och arbetssätt utvecklas för att säkerställa att barns rättigheter tas tillvara. Oavsett om det handlar om verksamhet för barn, vuxna eller äldre ska alla bemötas jämlikt och jämställt. I förvaltningens tjänsteutlåtande görs både en jämställdhetsanalys och en barnkonsekvensanalys i ärenden där detta är relevant.

Vid fördelning av föreningsbidrag säkerställs att föreningar som mottar bidrag står bakom den demokratiska rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män/flickor och pojkar samt barnkonventionens principer. Vid fördelningen av föreningsbidrag prioriteras i år verksamheter som erbjuder barn och unga en aktiv fritid där alla kan delta på jämlika villkor och föreningar med verksamheter som bidrar till ökad trygghet i närområdet.

HBTQI

Förvaltningen ska fortsätta att erbjuda HBTQI-häng, Indigo, som är en HBTQI-certifierad verksamhet. Indigo drivs på Ungdomens hus av Fritiden och fältverksamheten gemensamt. Syftet är att erbjuda målgruppen möjlighet att på ett tryggt sätt få delta i aktiviteter på Ungdomens Hus.

Nationella minoriteters rättigheter-

Kunskapen om nationella minoriteters rättigheter ska också öka genom olika insatser. Barn som tillhör de nationella minoriteterna ska i förskolan stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Den förebyggande verksamheten inom äldreomsorgen arbetar aktivt med att belysa de nationella minoriteterna för ökad delaktighet och ökad kunskap. Arbetet fortsätter under verksamhetsåret och sprids till fler av äldreomsorgens verksamheter. Socialtjänsten utvecklar arbetssätt som tillvaratar och tillgodoser stödbehov hos barn som är placerade utanför hemmet gällande nationella minoritetsspråk och minoritetskultur. Barn och unga som placeras i familjehem ska ges möjlighet att behålla sin identitet och sitt ursprung. Vårdnadshavares önskemål tas tillvara så länge det inte strider mot barnets behov. För barn med annat språk ska möjligheten till modersmålsundervisning undersökas.

Lokal demokrati - medborgarbudget

Dialogen med brommaborna ska stärkas inom stadsmiljöområdet för att öka delaktighet och

inflytande samt för att tillvarata brommabornas lokalkännedom. Planering för ytterligare stadsmiljöprojekt med medborgarbudget ska påbörjas under året. För att öka förtroendet för förvaltningen och möjliggöra delaktighet ska kommunikationen stärkas ytterligare med brommaborna.

Målgruppsanpassade dialoger ska fortsatt utvecklas. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda. Dialogen med Brommas ungdomar ska stärkas genom inrättandet av ett ungdomsråd eller ungdomskommitté. Även möjligheten att använda systemet med medborgarbudget för att stärka ungdomars delaktighet i utvecklandet av fritidsverksamheten ska ses över. Under inledningen av året ska en modell arbetas fram för hur förvaltning och nämnd tillsammans ska arbeta med medborgardialoger, trygghetsvandringar och medborgarbudget. Evenemanget Sommar i Bromma är en viktig kommunikationsarena för samverkan med brommaborna.

Motverka rasism

Förvaltningens ska arbeta för att rasism motverkas och stadens nya MR-program samt handlingsplanen mot rasism ska implementeras. Förvaltningens verksamheter vidtar åtgärder för att öka kunskaperna kring mänskliga rättigheter och rasism.

Förväntat resultat

Att uppnå årsmålen för fastställda indikatorer och att genomföra fastställda aktiviteter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska implementera digitalt dialogverktyg inom utvalda stadsmiljöprojekt och dialogmöten	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska implementera stadens nya program för mänskliga rättigheter och tillhörande handlingsplaner ska arbetas fram	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska stärka kommunikationen med brommaborna för att öka förtroendet för förvaltningen	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningen ska undersöka möjligheterna att genomföra ytterligare ett projekt med medborgarbudget inom ramen för stadsmiljöarbetet	2025-01-01	2025-12-31
Förvaltningens avdelningar ska samverka kring att undersöka möjligheterna att inrätta ytterligare medborgarkontor	2025-01-01	2025-12-31
Medborgardialogen i Bromma ska utvecklas i samverkan mellan förvaltning och nämnd	2025-01-01	2025-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges ekonomiska ram för driftbudgeten 2025 är 1 942,8 mnkr. Förvaltningen har som huvudlinje att respektive verksamhetsområde så långt som möjligt anpassas till det ekonomiska utrymme som kommunfullmäktige fördelar till de respektive verksamhetsområdena i de centrala anslagen.

Nämndbudget per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2024*	Prognos 2024**	Budget 2025	Budget 24/25
Nämnd och förvaltning	45,1	43,4	46,2	44,3	0,9
Individ och familjeomsorg	162,0	170,2	174,2	178,1	7,9
varav Socialpsykiatri	35,6	37,0	35,9	38,9	1,9
varav Vuxna	25,3	22,4	25,9	29,0	6,6
varav Barn & ungdom	78,1	78,7	79,8	87,5	8,8
varav Flyktingmottagande	-8,5	0,0	-1,0	0,0	0,0
Stadsmiljö	47,8	45,0	52,5	50,0	5,0
Förskola	408,0	421,2	427,1	416,3	-4,9
Äldreomsorg	686,6	762,5	743,8	811,1	48,6
Omsorg om funktionsnedsatta	321,1	331,5	332,0	340,0	8,5
Kultur och fritid	19,2	20,6	21,7	22,1	1,5
Övrig verksamhet	0,0	16,2	1,4	16,2	0,0
Ekonomiskt bistånd	51,2	53,8	61,3	56,7	2,9
varav Handläggning	13,3	13,0	14,5	13,8	0,8
Arbetsmarknadsåtgärder	5,9	7,3	7,3	8,0	0,7
Totalt	1746,9	1871,7	1867,5	1942,8	71,1

*Budget 2024 anges exklusive beviljade budgetjusteringar under året, justeringar för prestationer och barnantal.

**Prognos 2024 inkluderar budgetjusteringar, prestationsjusteringar och ianspråktagande av fonderade medel om 19,4 mnkr.

Under året justeras nämndens aktuella budget med kommunstyrelsens justeringar och prestationsförändringar. I budget 2024 har det tagits hänsyn till volymförändringar, lönerrevision, årlig prisjustering samt verksamhetsförändringar för samtliga avdelningar.

Nämndens budget per verksamhetsområde fördelas avdelningsvis enligt följande:

Nämndbudget per verksamhetsområde (mnkr)	Avd. Förskola	Avd. Socialtjänst och fritid	Avd. Äldreomsorg	Avd. Ekonomi, lokal & stadsmiljö	Avd. Hr, säkerhet, nämnd & service	Nämnd, direktör och buffert	Totalt
Förskola	416,3						416,3
Individ och familjeomsorg		177,7			0,4		178,1
Ekonomiskt bistånd		56,7					56,7
Arbetsmarknadsåtgärder		8,0					8,0
Kultur och fritid	3,0	19,1					22,1
Omsorg om funktionsnedsatta		340,0					340,0
Äldreomsorg			811,1				811,1
Stadsmiljö				50,0			50,0
Nämnd och förvaltning				13,1	20,2	11,0	44,3
Övrig verksamhet						16,2	16,2
Totalt	419,3	601,5	811,1	63,1	20,6	27,2	1 942,8

Årets utökning av ursprungsbudget uppgår till 71,1 mnkr. Tilldelningen ska dock ses i ljuset av att delar av budgeten i delar är rörlig utifrån att budgeten justeras utifrån volymer, så kallade prestationsjusteringar. Detta gäller främst förskoleverksamheten och funktionshinderomsorg.

I staden minskar dom kommunala pensionskostnaderna från och med årsskiftet 2024/2025. Minskningen är 5,4 procentenheter, från 46,4 procent till 41,0 procent. Då Bromma stadsdelsförvaltnings verksamheter är personalintensiva och i stor del drivs i egen regi får detta en genomgående ekonomiskt positiv effekt.

Det finns en osäkerhet avseende 2025 års lönerörelse. Hur stor löneuppräkningsarna blir är osäkert och med år med hög inflation bakom oss och fler kommande avtalsförhandlingar ökar osäkerheten. Om avståndet mellan parterna skulle vara stort kan lönerörelsen komma att dra ut på tiden vilket kan innebära en situation där lön ska betalas ut retroaktivt vid ett senare tillfälle vilket kan ge en prognososäkerhet under året.

De senaste årens utmaningar med hög inflation, ett avmattat konjunkturläge och högre räntor slår även igenom för verksamheterna. Det är till exempel tydligt inom arbetsmarknadsområdet och gällande behovet av ekonomiskt bistånd.

Avdelning förskola

Avdelningen förskola budgeterar 419,3 mnkr för 2025 vilket är en minskning av budgeten med 4,2 mnkr jämfört mot ursprungsbudget 2024. Huvudparten av avdelning förskolas budget baseras på förskoleschablonen som baseras på antalet inskrivna förskolebarn i stadsdelen.

Förskola

Grundschablonen har för budgetåret höjts med 1,1 procent samtidigt som det socioekonomiska tillägget har ökat med 3,3 procent, från 27,6 mnkr till 28,5 mnkr. Tillägget gällande myndighetsutövning har minskat med 0,1 mnkr medan tillägg för öppna förskolan

ligger kvar på samma nivå som 2024, en summa om 4,2 mnkr. Tillägg avseende kommunövergripande verksamhet har däremot minskat med 0,9 mnkr. Enligt prognosen beräknas barnantalet att minska och detta är största ekonomiska utmaningen för verksamheten. Statistiken påvisar att antal förskolebarn successivt har minskat under de senaste åren. Den preliminära budgeten kommer att justeras under året med hänsyn till barnomsorgsgarantin, kompensation för höga hyror samt justeringar i barnantal. Den andel av schablonerna som utgår som förskolepeng till förskolorna är oförändrad, 80 procent.

Förskoleverksamheten har liksom andra verksamheter drabbats av de senaste årens höga kostnadsutveckling. Respektive förskoleområde kommer att arbeta för att hantera kostnadsutvecklingen. Förskoleverksamheten har genomgått en omorganisation under hösten utifrån den nya chefsstrukturen som ska implementeras från och med 1 januari 2025.

Barn, kultur och fritid

Nettobudgeten för verksamhetsområdet barn, kultur- och fritidsverksamhet inom avdelning förskola uppgår till 3,0 mnkr, vilket är en ökning med 36 procent.

Avdelning socialtjänst och fritid

Avdelningen socialtjänst och fritid budgeterar 601,5 mnkr för 2025 vilket innebär en ökning med 4,0 procent jämfört med budget 2024. Den procentuella ökningen motsvarar 20,5 mnkr. Budgeten för ledningsverksamheten uppgår till 22,7 mnkr, vilket är en minskning i jämförelse med 2024 års budget för att maximera resurser till verksamheterna. Osäkerhet i 2025 års budget finns bland annat i:

1. den nya socialtjänstlagen,
2. den nya organisationsstrukturen som träder i kraft den 1 januari 2025,
3. de ökade kostnaderna för ekonomiskt bistånd,
4. de nya ersättningsnivåer som införs inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning,
5. de ökade placeringskostnaderna inom verksamhet för barn och unga samt verksamhet för vuxna.

Den nya socialtjänstlagen kommer kräva en omställning för att möta dagens samhällsutmaningar och för att skapa en hållbar, kunskapsbaserad verksamhet. Den ökade budgeten ger möjlighet att satsa på förebyggande insatser och tidiga åtgärder, samt till att kunna möta utökade behov inom områden som främjande och förebyggande. Den nya organisationsstrukturen innebär en betydande satsning på personal, vilket leder till högre personalkostnader, som dock samtidigt kan medföra besparingar genom minskade handläggningarkostnader och effektivare processer.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd förväntas öka på grund av den rådande ekonomiska situationen, med förväntad fortsatt lågkonjunktur och hög arbetslöshet, vilket kan leda till ett ökat behov av stöd.

Ökade placeringskostnader inom missbruk- och socialpsykiatriverksamheten, särskilt HVB-placeringar, LVM-placeringar och kostsamma boendepaceringar utanför LOV, utgör ytterligare en ekonomisk utmaning. Verksamheten för barn och unga ser dessutom ett ökat inflöde av orosanmälningar, samt en ökning i antal och komplexitet av ärenden kopplade till

ökad ungdomskriminalitet. Dessa kostnadsökningar är en stor utmaning för avdelningen då de medför svårigheter att finansiera andra viktiga verksamheter och skapar en risk att resurser dras från förebyggande och långsiktiga insatser. Budget för 2025 förutsätter fortsatt arbete med att förhandla individavtal, placeringskostnader samt fortsatt utveckling av ekonomistyrning och uppföljning.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg, exklusive budgeten för ledningen, har tilldelats 155,0 mnkr, motsvarande en ökning på 17,1 mnkr jämfört med 2024 års budget. Av detta avser 87,5 mnkr verksamheter för barn och unga, 38,5 mnkr verksamhetsområdet för socialpsykiatri och 29,0 mnkr avser vuxenverksamhetsområdet.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning har tilldelats 340,0 mnkr för år 2025. Det är en ökning med 8,4 mnkr jämfört med budget 2024. Ökningen bygger på höjda schabloner med cirka 1,0 procent, höjd assistansersättning med cirka 3,0 procent, ökade budgeterade volymer och ett höjt fast anslag med 1,3 procent. Budgeten är till stor del prestationsbaserad och kommer att regleras efter de avläsningar som genomförs i mars och augusti 2025.

De största utmaningarna återfinns inom verksamheten för särskilt boende och gruppboende enligt socialtjänstlagen och även lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, i och med kostsamma boendeplaceringar som ligger utanför valfrihetsystemet. Brukare som är placerade i sådana enskilt drivna verksamheter utanför ramavtal bör i möjligast mån erbjudas placering inom stadens valfrihetssystem, LOV. En annan utmaning är utvecklingen av kostnader för persontransporter samt införandet av nya ersättningsnivåer.

De nya ersättningsnivåerna inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning skapar viss osäkerhet i budgeten för 2025, särskilt för våra profilboenden inom egen regi. Eftersom profilboendena ofta har högre ersättningsnivåer, kan de drabbas särskilt av de förändringar som införs. Detta innebär en utmaning för profilboendena att driva verksamheten nästa år. Även inom detta område föranleder de ekonomiska utmaningarna 2025 ett effektivt och kontinuerligt arbete för budgethållning. En fortsatt konsekvent och enhetlig tillämpning av stadens riktlinjer i samband med biståndsprovningen är nödvändig.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdena ekonomiskt bistånd har tilldelats 56,7 mnkr för budget 2025 varav 13,8 mnkr för handläggning inom ekonomiskt bistånd.

Förutom den fortsatt förväntade lågkonjunkturen finns det ytterligare utmaningar för 2025 vilka i stor utsträckning kan hänföras till flyktingsituationen, hög arbetslöshet och inflationen på dagligvaror trots att inflation har minskat kraftigt, priserna har stabiliserats på nya högre nivåer. Dessa omständigheter förväntas innebära ett ökat behov av ekonomiskt bistånd under 2025.

Det krävs därmed ett fortsatt fokus på att aktivt arbeta med att få ut försörjningsstödstagare i

egen försörjning. På så sätt kan både antalet bidragshushåll och snittkostnaderna per försörjningsstödstagare minska.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder har tilldelats 8,0 mnkr för budget 2025.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid inom avdelning Socialtjänst och fritid har tilldelats 19,1 mnkr för budget 2025 varav 17,4 mnkr finansieras ur fritidsverksamhetens påse och de återstående 2,7 mnkr används för verksamheten på medborgarkontoret och finansieras ur ledningsverksamheten.

Avdelning äldreomsorg

Avdelningen äldreomsorg budgeterar 811,1 mnkr för 2025. Budgeten har utökats med 48,6 mnkr jämfört med budget för 2024. Inom tilldelningen ryms även anslaget för den förebyggande verksamheten.

Jämfört med föregående år har tilldelningen till äldreomsorgen i Bromma, relativt andra stadsdelar, ökat något beroende på en förändrad befolkningssammansättning i jämförelse med övriga staden. Antalet personer över 65 år beräknas öka med 24 procent fram till 2032 jämfört med faktiska siffror för 2024. Det är främst gruppen 80 till 89 år som ökar, följt av 90-åringar och däröver, medan ökningen av gruppen 65 till 79 år är mindre. I procent av den totala befolkningen ökar både kategorin 80- till 89-åringar och kategorin 65- till 79-åringar med 1,1 procentenheter och 90-åringar och däröver förväntas ha en procentandel av befolkningen i Bromma som är 0,3 procent högre. Befolkningsförändringen väntas sammantaget medföra ett ökat behov av hemtjänstinsatser och vård- och omsorgsboende.

Budgetramen omfattar även en uppräknning av ersättningsnivåerna för hemtjänst och vård- och omsorgsboende.

Ersättningarna till utförare av hemtjänst, vård- och omsorgsboende samt dagverksamhet fastställs av kommunfullmäktige och justeras 2025 mot 2024 års nivå enligt följande:

- hemtjänst i ordinärt boende höjs med 1,0 procent (3,7 procent 2024)
- hemtjänst på servicehus höjs med 1,0 procent (3,6 procent 2024)
- insatserna avlösning och ledsagning höjs med 1,0 procent (3,7 procent 2024)
- priset per plats på särskilda boenden höjs med 5,0 procent (4,6 procent 2024)
- lokalschablonen för särskilt boenden höjs med 2,2 procent (9,6 procent 2024)
- biståndsbedömd dagverksamhet höjs med 1,0 procent avseende demensdagvård (3,7 procent 2024) och 1,0 procent avseende somatisk dagvård (3,7 procent 2024)

Att möta kostnadsutvecklingen är utmanande. Samtidigt öppnar det möjligheter för att pröva nya arbetssätt, öka samarbetet mellan verksamheterna och att styra mot en mer likvärdig äldreomsorg i Bromma.

Avseende myndighetsutövning fortsätter förvaltningen sitt arbete för att säkerställa rättssäkra beslut i nivå med stadens beslutade riktlinjer för en skälig levnadsnivå. Arbetet med tryggt mottagande intensifieras för att möjliggöra att äldre i Bromma kan fortsätta leva ett så

självständigt och aktivt liv som möjligt i det egna boendet. Stadsdelens förebyggande verksamheter utvecklas i riktning mot att nå äldre Brommabor i störst behov av tidiga och hälsofrämjande insatser. En särskild satsning planeras för att alla som fyller 75 år under året ska få information om det förebyggande och uppsökande arbetet inom Brommas äldreomsorg.

På utförarsidan fortgår arbetet med att samordna och därigenom effektivisera resursanvändningen utan att göra avkall på grundläggande kvalitet.

Inom hemtjänsten anpassas scheman och arbetssätt för att nå en så hög utförandegrad av beslutade insatser som möjligt, dels i syfte att den enskilde ska få insatserna den beviljats och dels i syfte att nå balans mellan intäkter och kostnader.

Resursteam som är en form av vikariepool som möjliggör att samma personal vikarierar vid frånvaro av ordinarie personal har införts inom verksamheten på vård- och omsorgsboendet Mälarbacken. Syftet är att därigenom minska timvikarie- och övertidskostnader. Motsvarande arbetsformer övervägs även inom hemtjänsten.

Medarbetarna i Brommas äldreomsorg är den viktigaste resursen för att kunna ge en god vård och omsorg av hög kvalitet. Därför ska så många av medarbetarna som möjligt erbjudas heltid, vilket också bidrar till att andelen timavlönade minskar. En minskad användning av timavlönade förväntas öka kontinuiteten och tryggheten för den äldre. Det bidrar också till bättre arbetsvillkor, vilket långsiktigt kan bidra till kompetensförsörjningen inom äldreomsorgens yrkeskategorier. I samverkan med de fackliga parterna har därför avdelning äldreomsorg tagit fram en handlingsplan för att nå målet om heltid som norm.

Förvaltningen driver ett korttidsboende, Pensionat Traneberg, (tidigare Pensionat Kinesen) som är tillgängligt för samtliga stockholmare, en så kallad kommunövergripande verksamhet. Verksamheten är finansierad med anslag. Detta anslag är i budgeten för 2025 6,6 mnkr vilket är oförändrat jämfört med föregående års budget. Därförinnan var anslaget 4,6 mnkr under flera år. Med anslaget kan pensionatet fortsätta erbjuda avlastande insatser för anhöriga.

Administrativa avdelningarna

De administrativa avdelningarna budgeterar 83,7 mnkr för 2025 och finansieras dels genom ett administrativt avdrag från verksamheterna, dels av kommunstyrelsen tilldelade medel för stadsmiljöverksamhet. Stödfunktioner finansieras med 33,3 mnkr och är fördelade på två avdelningar.

Avdelningen för HR, säkerhet, nämnd och service budgeterar 20,6 mnkr. I detta budgeteras personliga ombud med 0,4 mnkr inom verksamhet Individ- och familjeomsorg.

Avdelningen för Ekonomi, lokal och stadsmiljö budgeterar 13,1 mnkr. Stadsmiljöverksamheten budgeterar 50,0 mnkr vilket innebär en ökning med 5,0 mnkr jämfört med budget 2024. Ökningen avser huvudsakligen tilldelade medel för drift av park, renhållning och naturreservat. Upprustning och underhåll av parker sker med hänsyn till nämndens tilldelade medel, parkförsörjningsplan och med tillgänglighet och trygghet i fokus.

Nämnd, förvaltningsledning och övrig verksamhet

Nämnd, förvaltningsledning och övrig verksamhet budgeterar 27,2 mnkr för 2025. För nämnd och förvaltningsledning budgeteras 11,0 mnkr för verksamhetsåret 2025 och finansieras

genom det administrativa avdraget.

Övrig verksamhet budgeterar 16,2 mnkr och avser förvaltningens reserverade medel som står till stadsdelsdirektörens förfogande för kostnader som kan uppkomma i samband med oförutsedda händelser.

Investeringar

Kommunfullmäktiges ekonomiska ram för investeringsbudgeten 2025 är 21,5 mnkr. I detta ingår investeringsbudget för parkinvesteringar med 16,7 mnkr.

Investeringsplan (Mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Ökning/ minskning
Stadsmiljöverksamhet - preciserade projekt via trafikkontoret	13,4	2,2	-11,2
Stadsmiljöverksamhet - resursfördelningsnyckeln	9,7	14,5	4,8
Inventarier och maskiner	2,9	4,8	1,9
Totalt	26,0	21,5	-4,5

Parkinvesteringar fördelas enligt två modeller.

1. Medel för investeringar fördelas till preciserade projekt efter ansökan till kommunfullmäktige via trafikkontoret. För 2025 beviljas nämnden 2,2 mnkr.
2. Investeringar via resursfördelningsnyckeln. För 2025 beviljas nämnden 14,5 mnkr för investeringar i parker och grönområden.

Resultatenheter

Förvaltningen har åtta resultatenheter under verksamhetsåret 2025, vilka hanteras i särskild ordning i den ekonomiska uppföljningen. Grundvillkoret för att kunna vara resultatenhet är att enhetens budget baseras på intäkter/rörlig ersättning för faktiskt utförda prestationer.

Ändringar 2025 jämfört med 2024

Resultatenheten Sörklippans & Brommagårdens äldreboende från 2024 byter namn till Tranebergs & Brommagårdens vård- och omsorgsboende år 2025

År 2024 fanns det åtta resultatenheter, förskoleområden, inom avdelning förskola. Till år 2025 slås dessa ihop till fyra resultatenheter. Dom hopslagna resultatenheternas utgående resultatfonder år 2024 summeras ihop och bildar ingående resultatfonder för respektive ny resultatenhet år 2025:

- Förskoleområde 1 och 3 slås ihop och bildar Område 1,
- Förskoleområde 2 och 8 slås ihop och bildar Område 2,
- Förskoleområde 4 och 7 slås ihop och bildar Område 3, samt
- Förskoleområde 5 och 6 slås ihop och bildar Område 4.

Resultatenheter 2025**Stöd till funktionsnedsatta**

Grupp- och servicebostäder

Individ- och familjeomsorg

Långskeppet

Förskola

Område 1

Område 2

Område 3

Område 4

Äldreomsorg

Traneberg & Brommagårdens vård- och omsorgsboende

Mälarbackens vård- och omsorgsboende

Förvaltningens samtliga resultatenheter 2025 redovisas i bilaga 1 - Blankettset SDN06.

Budgetjusteringar

I kommunfullmäktiges budget finns inga extra resurser avsatta för nämndernas verksamheter under året. Nämnderna kan inte ansöka om budgetjusteringar för den löpande verksamheten. Budgetjusteringar kan enbart sökas för särskilda ändamål som anges i kommunfullmäktiges budget.

I verksamhetsplan 2025 begärs följande budgetjusteringar:

Drift

Nämnden ansöker om budgetjusteringar för driftåtgärder om totalt 1,4 mnkr, varav:

- 0,5 mnkr avseende biologisk mångfald gällande ekmiljöer och ängar i Johannelund,
- 0,2 mnkr avseende biologisk mångfald gällande ängs- och betesmarker,
- 0,3 mnkr avseende biologisk mångfald gällande naturvårdande insatser på Ålstensängen,
- 0,2 mnkr avseende biologisk mångfald gällande insatser vid Blå Porten,
- 0,2 mnkr avseende medel för lokalt arbete för demokrati och mänskliga rättigheter gällande medborgarbudget för att tillsammans med ungdomar genomföra ett event inom ramen för fritidsverksamheten.

Investering

Nämnden ansöker om budgetjusteringar för investeringsåtgärder om 5,4 mnkr, varav:

- 0,1 mnkr avseende trygghetsinvesteringar gällande belysningsåtgärder vid utegymmet Gustavslundsvägen,
- 0,2 mnkr avseende lokala åtgärdsprogram, vatten gällande tillägg till ny bryggkonstruktion i Lillsjön med anpassning för risvasar,
- 0,1 mnkr avseende biologisk mångfald gällande etableringsskötsel av planterade ekar,

- 0,6 mnkr avseende biologisk mångfald gällande åtgärder för ökad biologisk mångfald efter rasering av kraftledning och borttagning av fundament,
- 0,6 mnkr avseende naturreservat gällande renovering av solbryggan vid Kyrksjön,
- 0,6 mnkr avseende naturreservat gällande naturstigar för barn och familjer,
- 0,7 mnkr avseende naturreservat gällande entréer till Judarnskogens och Kyrksjölötens naturreservat,
- 0,6 mnkr avseende Stockholm vid vattnet gällande upprustning av gångbrygga och strandpromenad i Johannesfred,
- 0,3 mnkr avseende Stockholm vid vattnet gällande åtgärder mot Kanadagäss på EU-bad,
- 0,2 mnkr avseende Stockholm vid vattnet gällande ny livräddningsutrustning samt uppgradering av befintlig,
- 0,7 mnkr avseende Stockholm vid vattnet gällande ny brygga i Lillsjön,
- 0,7 mnkr avseende medel för trädplantering.

Ombudgetering

Förvaltningen rustar tillsammans med Trafikkontoret upp Tunnländsparken. Till följd av att bygglovets överklagats under 2024 blev det en fördröjning i projektet. Belysning kommer därför att kunna levereras år 2025 istället för år 2024. Därför flaggar förvaltningen i verksamhetsplanen för 2025 om ett behov av ombudgetering av investeringsmedel med 0,2 mnkr.

Omslutningsförändringar

Nämnden anmäler beräknade intäktsökningar utöver kommunfullmäktiges avgiftsintäkter med motsvarande 320,7 mnkr.

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Dessutom återsöker nämnden ersättning för kostnader avseende ensamkommande flyktingbarn. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll.

Omslutningsförändringar per verksamhetsområde	Mnkr
Individ- och familjeomsorg	22,2
Äldreomsorg	273,0
Funktionshinderomsorg	24,4
Förskola	1,1
Totalt	320,7

Individ och familjeomsorg förväntas få 9,5 mnkr från bland annat dagaktiviteter och vårdinsatser. 5,4 mnkr i form av hyresintäkter, 5,8 mnkr i form av migrationsersättningar samt 1,5 mnkr i form av intäkter och bidrag.

Äldreomsorg förväntas få 205,0 mnkr från försäljning av vård och omsorgsplatser samt

hemtjänsttimmar utförda utanför stadsdelen. 38,0 mnkr i form av hyresintäkter från vård- och omsorgsboenden. 17,0 mnkr i form av kostersättningar samt 13,0 mnkr i form av bidrag.

Omsorg om funktionsnedsatta förväntas få 5,3 mnkr från försäljning, 9,3 mnkr i form av hyresintäkter, 9,0 mnkr i form av assistansersättning samt 0,8 mnkr i form av intäkter och bidrag.

Förskola förväntas få 1,1 mnkr i interkommunal ersättning.

Systematiskt kvalitetsarbete

Stockholms stads kvalitetsprogram

Arbetet med att implementera Stockholms stads kvalitetsprogram – Utveckling genom ständiga förbättringar, innovation och digitalisering, har pågått sedan 2022 då fokus var på ledarskap i enlighet med chefsprofilen. Under 2023 påbörjades en satsning på aktivt medarbetarskap med koppling till kvalitetsprogrammet. Den satsningen fortsatte under 2024 och gör så även 2025. Det krävs ett lyhört, modigt och tillitsfullt ledarskap och ansvarstagande medarbetare som bidrar till kvalitet och förändring för att förverkliga programmet.

Tre strategiska områden gemensamma för hela förvaltningen har tagits fram som är nödvändiga att fokusera på för att fortsatt kunna leverera välfärdstjänster med hög kvalitet. Förvaltningen kommer att särskilt fokusera på

- att resurserna används på ett effektivt och bra sätt
- att medarbetare med rätt kompetens väljer att jobba i Bromma
- att Bromma är tryggt och säkert

Förvaltningens avdelningar ska tillsammans göra förflyttningar inom områdena ekonomi, kompetensförsörjning och trygghet. För att lyckas med detta krävs det att saker görs på nya sätt och att den interna samverkan och samverkan med andra förvaltningar och bolag samt med näringsliv och civilsamhälle utvecklas. Fokusområdena, som också har tydlig koppling till KF:s särskilt prioriterade områden, ingår i förvaltningens övergripande innovationsstrategi.

Fokus 2025 är innovation då förvaltningen ska stärka sin innovationsförmåga, med fokus på och utgångspunkt i, helhetssyn och handlingsutrymme, Chefer och medarbetare ska uppmuntras till innovation och att arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel. Under 2024 startades förvaltningens innovationsråd. Innovationsrådets arbete syftar till att skapa en kultur som genomsyras av de förhållningssätt som krävs för att skapa förutsättningar för innovation samt att ge stöd till verksamheter i utvecklings- och innovationsfrågor. Rådet ska även inspirera verksamheter att våga testa nya arbetssätt och fungera som bollplank för verksamheterna i deras utvecklings- och innovationsprocesser. Rådet utgörs av innovationsambassadörer som representerar hela förvaltningen, samtliga avdelningar och så väl verksamheter som stödfunktioner. Denna representation ska leda till att hela förvaltningen involveras, entusiasmeras, känner ansvar och delaktighet i förvaltningens vidare arbete med innovation. Rådets funktion och arbetssätt kommer fortsätta utvecklas under 2025.

Förhållningssätten i stadens kvalitetsprogram; stockholmarnas fokus, helhetssyn, hållbarhet, handlingsutrymme, lärande och öppenhet ska genomsyra allt arbete i organisationen.

Dialogen med brommaborna ska fortsätta att utvecklas för att i högre grad använda brommabornas kompetens och lokalkännedom. Särskilt viktigt är det att engagera grupper som normalt sett inte gör sina röster hörda.

Enheterna konkretiserar de politiska målen och beskriver i sina verksamhetsplaner hur de

arbetar för att bidra till att målen uppnås och till att kvalitet ökar för brommaborna. Genom att fortsätta utveckla enheternas arbete med intern kontroll minimeras riskerna i verksamheterna genom att oönskade händelser upptäcks och åtgärdas - händelser som kan äventyra måluppfyllnaden.

Informationssäkerhetsarbetet ska fortsätta att utvecklas inom hela organisationen. Kompetensen ska höjas och stödet till verksamheterna ska stärkas.

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål är värdefull information för förvaltningens arbete med att utveckla kvaliteten i verksamheterna. De ger möjlighet att förebygga och åtgärda brister och att identifiera förbättringsområden. Inom förvaltningens verksamheter finns det en öppenhet och lyhördhet för synpunkter och klagomål samt rutiner för att rätta till fel och brister som uppkommer. Klagomål löses vanligtvis inom berörd enhet i dialog med den som har lämnat klagomålet. I förvaltningens verksamheter registreras klagomål och synpunkter i varierande grad. Det innebär att den statistik som levereras från enheterna inte är fullständig. Skriftliga synpunkter/klagomål registreras som regel av enheterna, en del diarieförs. Men flertalet synpunkter och klagomål ute i verksamheterna framförs muntligt och kanske även hanteras omedelbart.

Nämndens rutiner för hur klagomål och synpunkter ska hanteras ska uppdateras och göras känd inom hela organisationen för att skapa en rättvisande bild av antalet inkomna synpunkter och klagomål. Men framförallt för att synpunkter och klagomål ska kunna bidra till ett lärande och utveckling av kvaliteten i hela organisationen.

Synpunkter och klagomål på stadsmiljön hanteras systematiskt av Synpunktsporlen och Driftportalen. Medborgarförslag besvaras i regel vid nästkommande nämndsammanträde. Förvaltningen behöver utveckla dialogen med brommaborna inom samtliga verksamhetsområden och i synnerhet i samband med parkinvesteringar och reinvesteringar.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2025-01-09
Susanna Halldin Olsson, Ansvarig	2025-01-09